

6
11/9

מדינת ישראל

משרדי הממשלה

מס' תיק

משרד

ביוטק המספסי אנה

שם תיק: לשכת רה"מ יצחק רבין - היועץ המשפטי לממשלה

מזהה פנימי: **א-11/7708**

מזהה פריט: R0002syf

09/11/2022

תאריך הדפסה

2-111-3-3-10

כתובת

מס' תיק מקורי

מחלקה

1

כחול

דף פקסמיליה

משרד ראש הממשלה
לשכת היועץ המשפטי
ירושלים

25.10.95
16:25

תאריך:

מטכ"ל - גאב"מ - גאב"מ

אל:

001-202-778-2469

מס' חפס:

בא להשיב לפקס 972-2-610618

אלבון: 972-2-705673

7

מס' דפים כולל דף זה:

משרד ראש הממשלה, הלשכה המשפטית

מאת:

מצב נוסח מתיקן של הודעת היועץ המשפטי לממשלה בבא"מ 3784/95
הצדק" בפי שהודעה אליו בהודעה זו ידועה מחלקת הביט"ים בפק"ליות
המדינה.

אלו העבירו אותו לידי ראש הממשלה לשימושו במקום
הנוסח הקודם. תשובה ניתן לשלוח למספר הפקס המצויין למעלה.

בהכרה,
שתי הכספי

ליון סופי 2

3784/95 בג"צ
2142/95 בג"צ
קבוע 29.10.95

בבית המשפט העליון
בשבתו כבית משפט גבוה לצדק

ב"צדקי
ע"י עו"ד ב. ליברמן
טל': 03-5758901 פקס': 03-5758905

העותרת

- נ ג ד -

1. ממשלת ישראל
2. ראש הממשלה ושר הבטחון
3. שר המשטרה
4. היועץ המשפטי לממשלה
ע"י פרקליטות המדינה,
משרד המשפטים, ירושלים
טל': 02-708590 פקס': 02-708655
5. פייסל אלחוסיני

המשיבים

הודעה מטעם היועץ המשפטי לממשלה

1. בשתי העתירות שבפנינו, מתבקש בית משפט נכבד זה לאכוף על המשיבים לנקוט באמצעים לפי חוק יישום החסכם בדבר רצועת עזה ואזור יריחו (הגבלת פעילות) התשנ"ה-1994 (להלן-חוק היישום), שמטרתם למנוע מן הרשות הפלסטינית (להלן-רש"פ) ומארגון השחרור הפלסטיני (להלן-אש"פ), לקיים פעילות בעלת אופי מדיני בתחומי מדינת ישראל בכלל ובירושלים בפרט.

עיקר טענתה של העותרת בכך שהמשיבים אינם פועלים, כלל ועיקר, ליישום של החוק ולהוצאתו מן הכוח אל הפועל, כאשר, לטעמה, מן הדין לעשות כן, במיוחד כלפי אותם גופים אותם ראתה העותרת לנכון למנות בעתירותיה אלה, אך מבלי שצורפו כמשיבים להן.

2. המשיבים יטענו כי דינן של עתירות אלה להידחות, באשר, בכוונת המשיבים להפעיל את חוק היישום וכזאת אף נעשה באותם מקרים שנמצאו מתאימים לכך.

המשיבים יוסיפו ויטענו, כי אופן הפעלת החוק ודרכי הפעלתו, נתונים לשיקול דעת הרשויות המוסמכות והעתירות אינן מגלות עילה משפטית המחייבת התערבותו של בית משפט נכבד זה, במדיניות הנקוטה על-ידי המשיבים ובדרכים בהן חס בוחרים לפעול לשם יישומו של החוק.

להלן נתאר בתמצית את הוראות החוק ומשמעותן, את המדיניות המדריכה את פעולת המשיבים ואת דרכי הפעולה ליישומו, במקרים המתאימים.

חוק היישום

3. א. מטרתו של חוק היישום, כאמור בסעיף 1 הימנו, להבטיח את קיום ההתחייבות המדינית של אש"פ "בדבר חגבלת פעילות הרשות הפלסטינית לתחומי עזה ויריחו" לפי ההסכם "למנוע פעילות בעלת אופי מדיני או שלטוני, או פעילות אחרת בדומה לכך, בתחומי מדינת ישראל ללא הסכמת ממשלת ישראל, אשר אינה מתיישבת עם כיבוד ריבונותה של מדינת ישראל על-ידי הרשות הפלסטינית או אש"פ".

ב. החוק מבחין בבירור בין פעילות הרש"פ בתחומי מדינת ישראל, לבין פעילות מעין זו של אש"פ.

פעילותה של הרשות הפלסטינית, בתחומי מדינת ישראל אסורה, "אלא אם כן ניתן היתר בכתב לכך מאת הממשלה או מי שהיא הסמיכה לכך" (סעיף 3(א) לחוק); ואילו פעילות אש"פ, כמתואר בסעיף 4 לחוק, מותרת, כל עוד לא נאסרה על ידי הממשלה.

ג. בשני המקרים, האיסור עליו מורה החוק הוא איסור מינהלי וכמוהו אף הסנקציות אותן רשאים בעלי הסמכות להפעיל לפי החוק, שאינן סנקציות פליליות.

כלפי נציגות של הרשות הפלסטינית, הפועלת בלא היתר כנדרש, רשאי שר המשטרה לאסור בצו את פתיחתה, או הפעלתה, או להורות על סגירתה, כמפורט בסעיף 3(ב) לחוק. ואילו כלפי פעילות אסורה של נציגות אש"פ, רשאית הממשלה לחוציא צו האוסר על פתיחתה, הפעלתה או המורה על סגירתה, הכל כמפורט בסעיף 4 לחוק.

ד. בכל מקרה מוגבלת תקופת תוקפו של צו מינהלי, שהוצא לפי החוק, תוך אפשרות הארכה "מעת לעת לתקופה נוספת שלא תעלה על ששה חדשים בכל פעם" (ראה בסעיף 5 לחוק).
מצ"ב צילום החוק וסימנו מש/1

4

- 3 -

מדיניות הממשלה והפעולות ליישום החוק לפיה

4. בשעתה, הודיעה ממשלת ישראל, כי תנקוט פעולות הנדרשות לשם אכיפתו של חוק היישום, משיקוימו הבדיקות הנדרשות לבירור המציאות בשטח, לאחר תחילת תוקפו של החוק, ומשייבחנו ההשלכות הנובעות הימנה, לגבי הפעולות הנדרשות.
- עוד הודיעה הממשלה כי בתום הבדיקה יחליטו הרשויות המוסמכות לכך, אילו צעדים יינקטו לשם הגשמת מטרותיו של החוק, תוך כדי מיצוי מחלכים מדיניים, או אחרים.
- הודעה זו הובאה אף לידיעת בית המשפט הנכבד בתגובה לעתירה בבג"צ 846/95 ולאורה, בדיון שהתקיים ב-8.3.95, תזרו בחם העותרים מעתירה שהגישו באותה סוגיה שהיא אף נושא הדיון שבפנינו.
5. במסגרת זו הוקם צוות בראשותו של שר המשטרה ובהשתתפותם של גורמי בטחון בכירים וכן ראש עיריית ירושלים. בדיוני הצוות, עולים, לא אחת, נושאים הנוגעים לפעילותם של מוסדות פלסטינים בירושלים ובחינת זיקתם לרש"פ או לאש"פ בכלל, ובהתייחס לחוראות חוק היישום, בפרט.
- המלצות הצוות מובאות לידיעת ועדת השרים לעניני ירושלים ולידיעת ראש הממשלה, ולאישורם, ככל הנדרש.
6. במסגרת יישום מדיניות הממשלה, כאמור לעיל, החליטה וועדת השרים לעניני ירושלים בראשותו של ראש הממשלה, בישיבתה מיום 31.8.95, בין היתר, "להנחות את שר המשטרה לפעול לקיום החוק בכל הנוגע לפעילותם של מוסדות אש"פ והרשות הפלסטינית בירושלים".
7. בעקבות החלטה זו, קיים שר המשטרה דיון במהלכו נסקרה בפניו פעילות אסורה לפי החוק, בירושלים, של מוסדות בעלי זיקה לרש"פ, ברמות השונות. באותו מעמד הוצגה גם התשתית הראייתית הנדרשת לענין, לפי המבחנים של הוכחת קיומה של זיקה לרש"פ, זיהוי הזיקה ותוכן הפעילות של הנציגות הספציפית.
- בתום הדיון התקבלו החלטות הבאות:
- א. בשלב זה, תתקיים פעולה לחפסקת פעילותם האסורה של שלושה מוסדות ואלה הם: רשות השידור והטלוויזיה הפלסטינית; הלשכה הפלסטינית לסטטיסטיקה והמועצה הפלסטינית לבריאות.

- ב. לפני הוצאת הצו והפעלתו כלפי מוסדות אלה, יקויימו הליכי התראה ושימוע.
- ג. הרשויות המופקדות על כך, יפעלו, דרך קבע, לאיסוף חומר ראיות בכל הנוגע לפעילות אסורה בירושלים של מוסדות בעלי זיקה לרש"פ.
8. בהתאם, נשלחה לכל אחד מן המוסדות הנזכרים לעיל התראה על הכוונה לפעול לסגירת המוסד, בגין פעילותו האסורה, וכן ניתנה להם אפשרות להגיש השגה נגד הצו, בטרם הוצאתו ולפני שתינקט פעולה על-פיו.
9. נציגי המוסדות הללו הגישו השגה בכתב והוסיפו והעלו טענותיהם בעל-פה. בסופו של דבר, הגיש כל אחד ואחד מהם תצהיר ובג, בין היתר, הצהרה, התחייבות והסכמה להימנע מכל פעילות האסורה בחוק היישום, "אלא אם ייקבע ויוסכם אחרת על-ידי ממשלת ישראל ואש"פ". כמו כן נאמר באותו תצהיר, על ידי כל אחד ואחד ממנהלי המוסדות, כי ידוע לו שאי-קיומן של ההצהרות שפורטו על ידו "עלול לגרום לחידוש החליך" כנגד המוסד האמור.
- מצ"ב צילום ממכתבי ההתראה ומן התצהירים והם נספחים מש/2 ו-מש/3 ו-מש/4.
10. המוסדות האמורים לעיל, נזכרים אף בעתירת העותרת בבג"צ 2142/95, לצידם של מוסדות אחרים.
11. אשר למוסדות האחרים הנזכרים בעתירה זו, יצויין, כי שניים מהם: משרד המופתי הפלסטיני ו"מניסטרוין" החקדשות וחדתות הם גופים בעלי צביון מוסלמי דתי מובהק והמנגעים עמם נעשים תוך התחשבות באופיים המיוחד.
- פעילותם של שני המוסדות האחרים הנזכרים בעתירה, המועצה הפלסטינית לשיכון והמרכז הפלסטיני לאנגריה, נבדקה אף היא, אולם נמצא שאין מתקיימת כלפיחם התשתית הראייתית הנדרשת להפעלת הסמכות על-פי הצו.
12. יצויין, כי הרשויות המוסמכות לכך, מקיימות ביקורת שוטפת להבטחת קיומן של ההתחייבויות שנטלו על עצמם המוסדות הנזכרים לעיל, להימנע מפעילות אסורה, וכן מתקיימות הפעולות הנדרשות לאיתור ולמניעת פעילות אסורות לפי החוק, של גורמים ומוסדות אחרים, של הרש"פ.
13. טרוניה רבתי מעלה העותרת, בעתירתה בבג"צ 3784/95, כנגד פעילות אסורה בתחומי ה"אוריינט האוס" בירושלים.
- לענין זה יטענו המשיבים, כי אותה מדיניות הנקוטה על ממשלת ישראל ליישום של החוק, חלה גם על פעילות אסורה, בתחום ה"אוריינט האוס", בכפוף לקיומה של התשתית הראייתית הנדרשת.

6

- 5 -

כזאת אירע, זה לא מכבר, כאשר הוברר כי במתחם זה התקימה פעילות אסורה לפי החוק בסניף של משרד החסברה של הרש"פ. באותו מקרה, נעשתה פניה מוקדמת לנוגעים בדבר וכתוצאה מכך הועתקו מקום מושבו ופעילותו של אותו משרד מן ה"אורינט האוס" לרמאללה.

14. אשר לביקורים של ראשי מדינות זרות ב"אורינט האוס" ייאמר, כי משרד החוץ ונציגיו הבהירו ומבהירים למבקרים רמי מעלה, כשבדרך כלל המדובר בשרי חוץ של מדינות זרות, כי ממשלת ישראל מעדיפה שבמהלך ביקורם הרשמי בישראל, יימנעו מלבקר ב"אורינט האוס". אם בקשה זו כשלעצמה, אינה מתקבלת, או אז מתבקשים המבקרים הנכבדים האלה לחקפיד על כך שביקורים יצטמצם לביקור נימוסין בלבד.

לשם הדוגמא נזכיר, כי בימים אלה ממש, תבקר בישראל משלחת ובה שלושת שרי החוץ של האיחוד האירופאי ובהם הנשיא הנוכחי: שר החוץ של ספרד, סגנית שר החוץ של צרפת וסגן שר החוץ של איטליה. באופן מסורתי, באה משלחת זו, אחת לששה חדשים, לביקור בישראל, ובמסגרת זו נוהגים הם גם לבקר, ביקור נימוסין בלבד, ב"אורינט האוס".

סוף דבר

15. מדיניותה הברורה והמוצהרת של ממשלת ישראל היא, כי יש לפעול לנישום החוק. הפעולות הנדרשות לכך מתקיימות, תוך שהנושא נמצא בטיפולם השוטף של הגורמים המוסמכים, ונבחן כל העת בדיוני הצוות שמינתה ועדת השרים לענייני ירושלים, כן נבחן הוא בוועדת השרים גופה ובדרגים מדיניים אחרים, לפי הענין וככל הנדרש.

16. הלכה למעשה, ננקטות הפעולות המתחייבות מן החוק, בהתקיים התשתית הראייתית הנדרשת, תוך בחירת אפיקי הפעולה האפקטיביים ביותר לענין, בכל מקרה ומקרה לפי נסיבותיו.

17. בנוסף על כל אלה, ומפאת חשיבותו, מצא נושא זה ביטוי גם במהלך השיחות שהתקיימו לאחרונה, לקראת החתימה על הסכם הביניים עם אש"פ, תוך שנתרו עדיין, אפיקים שונים להפעלתו, בהמשך מגעים מדיניים ואחרים עם נציגי הרשות הפלסטינית.

18. כמבואר מעלה, ממשלת ישראל והרשויות המוסמכות הנוגעות בדבר, עושות כל הנדרש לשם יישום החוק והפעלתו, תוך נקיטת דרכי הפעולה המתאימות בכל מקרה ומקרה.

19. אשר על כן, יטענו המשיבים, אין מתקיימת עילת משפטית להתערבותו של בית המשפט הנכבד, בהפעלת שיקול דעתם ובהחלטותיהם, כמבוקש בעתירות, אם וכיצד ובאיזה מקרה תינקט הפעולה הנדרשת לפי החוק.

7

20. לאור האמור לעיל, יתבקש בית המשפט הנכבד שלא לתוציא צו-על תנאי כמבוקש ולדחות את העתירות לעיצומן.

היום, ג' בחשוון תשנ"ו
26 באוקטובר 1995

נילי ארד
משנה לפרקליט המדינה
(חוקתי מנהלי)

Address by
Prime Minister Yitzhak Rabin
In Washington
Inaugurating the Jerusalem 3000 Festivities
October 25, 1995

כהן

[Handwritten signature]

דף פקסמיליה

[Red handwritten signature]

משרד ראש הממשלה
לשכת היועץ המשפטי
ירושלים

25.10.95
15:50

תאריך:

למכירת טאה, ואש'נאון.

אל:

001-202-778-2469

מס' חפס:

תלפון: 972-2-705673

נו להשיב לקס 972-2-610618

8

מס' דפים כולל דף זה:

לשכר הוא החמלה, לכה משפטי.

מאת:

מצב נוסח סופי של הוצעה מטעם היועץ המשפטי לחמלה
ספרים אשר לפי בקשתו בדיון בעתירה בבצ"צ 3784/95 ("בצ"ק")
אבקשתן להעביר את החומה בדח'בות לגוי'סור
הוא החמלה והשיב לנו למסד הפקס המצוין
לחמלה

בהרכה, לשחר הכספי

מדינת ישראל

משרד פרקליטות
המדינה המשפטים

תאריך: א' בחשוון התשנ"ו
25 באוקטובר 1995
מספרנו: בג"צ 2124/95
בג"צ 3784/95

דחוף ביותר - במקסימלית

א ל: שר המשפטים
חיועץ המשפטי לממשלה
פרקליטת המדינה

מר אורי סביר, מנכ"ל משרד החוץ
מר יואל זינגר, חיועץ המשפטי משרד החוץ
מר אחז בן-ארי משרד רוח"מ ✓
גבי חנה קלר, חיועצת המשפטית משרד המשטרה
גבי ענת שפי, משטרת ישראל, מטא"ר
מר דני גואטה, יועמ"ש מטה, שב"כ

נכבדי,

הנדון: בג"צ 2142/95; בג"צ 3784/95 עמותת "בצדק"
בנושא - הפעלת חוק היישום כלפי מוסדות הרש"פ בירושלים

בחמשד למכתבי אליכם מצ"ב נוסח מתוקן של החודעה המוגשת לבג"צ, לאחר שקיבלתי את תגובותיהם של חיועץ המשפטי למשרד רוח"מ וחיועצת המשפטית למשרד המשטרה. אבקש לקבל תגובתכם הדחופה עוד חיום.

בברכה

נילי ארד
משנה לפרקליט המדינה
(חוקתי מנחלי)

3

סיכום אחריון

בג"צ 3784/95
בג"צ 2142/95
קבוע 29.10.95

בבית המשפט העליון
בשבתו כבית משפט גבוה לצדק

ב"צדק"

ע"י עו"ד ג. ליברמן

טל': 03-5758901 פקס': 03-5758905

העותרת

- נ ג ד -

1. ממשלת ישראל
2. ראש הממשלה ושר הבטחון
3. שר המשטרה
4. היועץ המשפטי לממשלה
ע"י פרקליטות המדינה,
משרד המשפטים, ירושלים
טל': 02-708590 פקס': 02-708655
5. מייסל אלחסיני

חמשיבים

הודעה מטעם היועץ המשפטי לממשלה

1. בשתי העתירות שבפנינו, מתבקש בית משפט נכבד זה לאכוף על חמשיבים לנקוט באמצעים לפי חוק יישום החסכם בדבר רצועת עזה ואזור יריחו (חגבלת פעילות) התשנ"ח-1994 (להלן-חוק היישום), שמטרתם למנוע מן הרשות הפלסטינית (להלן-רש"פ) ומארגון השחרור הפלסטיני (להלן-אש"פ), לקיים פעילות בעלת אופי מדיני בתחומי מדינת ישראל בכלל ובירושלים בפרט.

עיקר טענתה של העותרת בכך שחמשיבים אינם פועלים, כלל ועיקר, ליישום של החוק ולחוצאתו מן הכוח אל הפועל, כאשר, לטעמה, מן הדין לעשות כן, במיוחד כלפי אותם גופים אותם ראתה העותרת לנכון למנות בעתירותיה אלה, אך מבלי שצורפו כחמשיבים לחן.

4

- 2 -

2. המשיבים יטענו כי דיין של עתירות אלה להידחות, באשר, בכוונת המשיבים להפעיל את חוק היישום וכזאת אף נעשה באותם מקרים שנמצאו מתאימים לכך.

המשיבים יוסיפו ויטענו, כי אופן הפעלת החוק ודרכי הפעלתו, נתונים לשיקול דעת הרשויות המוסמכות וחתירות אינן מגלות עילה משפטית המחייבת התערבותו של בית משפט נכבד זה, במדיניות הנקוטת על-ידי המשיבים ובדרכים בהן הם בוחרים לפעול לשם יישומו של החוק.

לחלן נתאר בתמצית את הוראות החוק ומשמעותן, את המדיניות המדריכה את פעולת המשיבים ואת דרכי הפעולה ליישום, במקרים המתאימים.

חוק היישום

3. א. מטרתו של חוק היישום, כאמור בסעיף 1 חימו, לחבטיח את קיום החתחיבות המדינית של אש"פ "בדבר הגבלת פעילות הרשות הפלסטינית לתחומי עזה ויריחו" לפי החסכם "ולמנוע פעילות בעלת אופי מדיני או שלטוני, או פעילות אחרת בדומה לכך, בתחומי מדינת ישראל ללא הסכמת ממשלת ישראל, אשר אינה מתיישבת עם כיבוד ריבונותה של מדינת ישראל על-ידי הרשות הפלסטינית או אש"פ".

ב. החוק מבחין בבירור בין פעילות חרש"פ בתחומי מדינת ישראל, לבין פעילות מעין זו של אש"פ.

פעילותה של הרשות הפלסטינית, בתחומי מדינת ישראל אסורה, "אלא אם כן ניתן חיתר בכתב לכך מאת הממשלה או מי שחיא הסמיכה לכך" (סעיף 3(א) לחוק); ואילו פעילות אש"פ, כמתואר בסעיף 4 לחוק, מותרת, כל עוד לא נאסרה על ידי הממשלה.

ג. בשני המקרים, האיסור עליו מורה החוק הוא איסור מינהלי וכמוחו אף חסנקציות אותן רשאים בעלי חסמכות להפעיל לפי החוק, שאינן סנקציות פליליות.

כלפי נציגות של חרשות הפלסטינית, חפועלת בלא חיתר כנדרש, רשאי שר המשטרה לאסור בצו את פתיחתה, או חפעלתה, או להורות על סגירתה, כמפורט בסעיף 3(ב) לחוק. ואילו כלפי פעילות אסורה של נציגות אש"פ, רשאית הממשלה לחוציא צו האוסר על פתיחתה, חפעלתה או המורה על סגירתה, חכל כמפורט בסעיף 4 לחוק.

- 3 -

ד. בכל מקרה מוגבלת תקופת תוקפו של צו מינחלי, שחוצא לפי החוק, תוך אפשרות הארכה "מעת לעת לתקופה נוספת שלא תעלה על ששה חדשים בכל פעם" (ראה בסעיף 5 לחוק).

מצ"ב צילום החוק וסימנו מש/1.

מדיניות הממשלה והפעולות ליישום החוק לסיה

4. בשעתה, הודיעה ממשלת ישראל, כי תנקוט פעולות הנדרשות לשם אכיפתו של חוק היישום, משיקויימו חבדיקות הנדרשות לבירור המציאות בשטח, לאחר תחילת תוקפו של החוק, ומשייבחנו החשלקות חנובעות הימנה, לגבי הפעולות הנדרשות.

עוד הודיעה הממשלה כי בתום חבדיקה יחליטו חרשויות חמטסמכות לכך, אילו צעדים יינקטו לשם הגשמת מטרתו של חוק, תוך כדי מיצוי מחלכים מדיניים, או אחרים.

חודעה זו תובאה אף לידיעת בית המשפט חנכבד בתגובה לעתירה בבג"צ 846/95 ולאורה, בדיון שחתקיים ב-8.3.95, חזרו בחם העותרים מעתירה שחגישו באותה סוגיה שהיא אף נושא חדיון שבפנינו.

5. במסגרת זו חוקם צוות בראשותו של שר המשטרה ובחשתנפותם של גורמי בטחון בכירים וכן ראש עירית ירושלים. בדיוני הצוות, עולים, לא אחת, נושאים חנוגעים לפעילותם של מוסדות פלסטיניים בירושלים ובחינת זיקתם לרש"פ או לרש"פ בכלל, ובחתיחס לחוראות חוק היישום, בפרט.

חמלצות הצוות מובאות לידיעת ועדת השרים לעניני ירושלים ולידיעת ראש חממשלה, ולאישורם, ככל חנדרש.

6. במסגרת יישום מדיניות חממשלה, כאמור לעיל, חחליטה ועדת השרים לעניני ירושלים בראשותו של ראש חממשלה, בישיבתה מיום 31.8.95, בין חיתר, "לחנחות את שר המשטרה לפעול לקיום חחוק בכל חנוגע לפעילותם של מוסדות אש"ף וחרשות חפלסטינית בירושלים".

7. בעקבות החלטה זו, קיים שר המשטרה דיון במחלכו נסקרו בפניו פעילות אסורה לפי החוק, בירושלים, של מוסדות בעלי זיקה לרש"פ, ברמות השונות. באותו מעמד הוצגה גם התשתית הראייתית הנדרשת לענין, לפי המבחנים של חוכת קיומה של זיקה לרש"פ, זיהוי הזיקה ותוכן הפעילות של הנציגות הספציפית.

בתום חידון התקבלו ההחלטות הבאות:

א. בשלב זה, תתקיים פעולה להפסקת פעילותם האסורה של שלושה מוסדות ואלה הם: רשות השידור והטלוויזיה הפלסטינית; הלשכה הפלסטינית לסטטיסטיקה והמועצה הפלסטינית לבריאות.

ב. לפני הוצאת הצו והפעלתו כלפי מוסדות אלה, יקוימו חליכי התראה ושימוע.

ג. חרשויות המופקות על כך, יפעלו, דרך קבע, לאיסוף חומר ראיות בכל הנוגע לפעילות אסורה בירושלים של מוסדות בעלי זיקה לרש"פ.

8. בהתאם, נשלח לכל אחד מן המוסדות הנזכרים לעיל התראה על הכוונה לפעול לסגירת המוסד, בגין פעילותו האסורה, וכן ניתנה לחם אפשרות להגיש השגה נגד הצו, בטרם הוצאתו ולפני שתינקט פעולה על-פיו.

9. נציגי המוסדות חללו הגישו השגה בכתב וחסיפו וחעלו טענותיהם בעל-פה. בסופו של דבר, הגיש כל אחד ואחד מהם תצהיר ובו, בין היתר, הצהרה, התחייבות וחטכמה לחימוע מכל פעילות האסורה בחוק חיישום, "אלא אם ייקבע ויוסכם אחרת על-ידי ממשלת ישראל ואש"פ". כמו כן נאמר באותו תצהיר, על ידי כל אחד ואחד ממנהלי המוסדות, כי ידוע לו שאי-קיומן של החצחרות שפורטו על ידו "עלול לגרום לחידוש החליך" כנגד המוסד האמור.

מצ"ב צילום ממכתבי החתראה ומן התצהירים והם נספחים מש/2 מש/3 ו-מש/4.

10. המוסדות האמורים לעיל, נזכרים אף בעתירת העותרת בבג"צ 2142/95, לצידם של מוסדות אחרים.

11. אשר למוסדות האחרים הנזכרים בעתירה זו, יצויין, כי שניים מהם: משרד המופתי הפלסטיני ו"מניסטרוך" החקדשות והדתות הם גופים בעלי צביון מוסלמי דתי מובחק והמוגעים עמם נעשים תוך התחשבות באופיים המיוחד.

7

- 5 -

- פעילותם של שני המוסדות האחרים הנוכחים בעתירה, המועצה הפלסטינית לשיכון וחמרכו הפלסטיני לאנג'יה, נבדקה אף היא, אולם נמצא שאין מתקיימת כלפיחם התשתית תראייתית הנדרשת לחפלת חסמכות על-פי חצו.
12. יצויין, כי הרשויות המוסמכות לכך, מקיימות ביקורת שוטפת לחבטחות קיומן של החתחייבויות שנטלו על עצמם המוסדות הנוכחים לעיל, לחימנע מפעילות אסורה, וכן מתקיימות הפעולות הנדרשות לאיתור ולמניעת פעילות אסורות לפי החוק, של גורמים ומוסדות אחרים, של הרש"פ.
13. טרוניח רבתי מעלה העותרת, בעתירתה בבג"צ 3784/95, כנגד פעילות אסורה בתחומי ה"אורינט האוס" בירושלים, כדי כך, שאף כאן מתבקשת התערבותו של בית המשפט הנכבד, לחורות על סגירתו.
14. לענין זה נבחר כי ה"אורינט האוס" הוא נכס פרטי המשמש למגורים ולפעילויות שונות אחרות, בחן אף כאלה שתיתכן בחן זיקה לרש"פ.
15. המדיניות הנקוטה על ממשלת ישראל ליישומו של החוק תלה גם על פעילות אסורה, אם וככל שחתבררה, בתחומי ה"אורינט האוס", בכפוף לקיומה של התשתית תראייתית הנדרשת.
- ואכן, משנמצא, כי במתחם זה פעל סניף של משרד החטברה של הרש"פ, נעשו הפעולות הנדרשות, במסגרת מגעים מוקדמים, והפעילות חזו חועתקה ממקום זה וחועברה לרמאללה.
16. אשר לביקורים של ראשי מדינות זרות ב"אורינט האוס" ייאמר, כי משרד החוץ ונציגיו חבחרו ומבחרים למבקרים רמי מעלה, כשבדרך כלל המדובר בשרי חוץ של מדינות זרות, כי ממשלת ישראל מעדיפה שבמהלך ביקורם הרשמי בישראל, יימנעו מלבקר ב"אורינט האוס". אם בקשה זו כשלעצמה, אינה מתקבלת, או אז מתבקשים המבקרים הנכבדים האלה להקפיד על כך שביקורם יצטמצם לביקור נימוסין בלבד.
- לשם חדוגמא נזכיר, כי בימים אלה ממש, תבקר בישראל משלחת ובה שלושת שרי החוץ של האיחוד האירופאי ובחם הנשיא הנוכחי: שר החוץ של ספרד, סגנית שר החוץ של צרפת וסגן שר החוץ של איטליה. באופן מסורתי, באח משלחת זו, אחת לששה חדשים, לביקור בישראל, ובמסגרת זו נוחגים חם גם לבקר, ביקור נימוסין בלבד, ב"אורינט האוס".

8

- 6 -

סוף דבר

17. מדיניות הברורה והמוצגת של ממשלת ישראל היא, כי יש לפעול ליישום החוק. הפעולות הנדרשות לכך מתקיימות, תוך שחנשא נמצא בטיפולם השוטף של הגורמים המוסמכים, ונבחן כל חעת בדיוני "צוות ירושלים", בוועדת חשרים לענייני ירושלים ובדרגים מדיניים אחרים, ככל הנדרש.
18. בפועל, נקטות הפעולות המתחייבות מן החוק, בהתקיים התשתית הראייתית הנדרשת, תוך בחירת אפיקי הפעולה האפקטיביים ביותר לענין, בכל מקרה ומקרה, לפי נסיבותיו.
19. בנוסף על כל אלה, ומפאת החשיבות המיוחדת לו, מצא נושא זה ביטוי גם במהלך השיחות שחתקיימו לאחרונה, לקראת החתימה על הסכם חביניים עם אש"פ, תוך שנתרו, עדיין, אפיקים שונים לתפעלתו, בחמשך מגעים מדיניים ואחרים עם נציגי הרשות הפלסטינית.
20. כמבואר מעלה, ממשלת ישראל ורשויות המוסמכות הנוגעות בדבר, עושות כל הנדרש לשם יישום החוק והפעלתו, תוך נקיטת דרכי הפעולה המתאימות בכל מקרה ומקרה.
21. אשר על כן, יטענו חמשיבים, אין מתקיימת עילה משפטית להתערבותו של בית המשפט הנכבד, בהפעלת שיקול דעתם ובחלטותיהם, כמבוקש בעתירות, אם וכיצד ובאיזה מקרה תינקט הפעולה הנדרשת לפי החוק.
22. לאור האמור לעיל, יתבקש בית המשפט הנכבד שלא להוציא צו-על תנאי כמבוקש ולדחות את העתירות לעיצומן.

היום, ב' בחשון תשנ"ו
26 באוקטובר 1995

נילי ארד
משנה לפרקליט המדינה
(חוקתי מנהלי)

חיוקן המשפטי למסלה

במפורש במכתבי לראש הממשלה ואליו מיום 28.8.95, שהעתיקים ממנו נמסרו לחברי ועדת השרים.

3. ברצוני להבהיר, שאין אני מדבר בצורה שבה נראה בתקשורת, אלא במה שמותר ובמה שאסור. ברצוני להבהיר עוד, שההגנה המשפטית שתינתן לחוקרי חשב"כ היא במסגרת הנקובה בסעיף 2 לעיל.

4. צר לי, שנאלצתי לכתוב מכתב זה.

ב כ ה
ג-ח
מ' בן-יאיר

העתק: ראש הממשלה ושר הבטחון
שר המשפטים
שר המשטרה
השר לאיכות הסביבה
המזכ"צ לראח"מ ושחב"ט
פרקליטת המדינה
מנהל המחלקה לחקירות שוטרים בפרקליטות המדינה

30/08/95

- בלמ"ס -

לשכת ראש הממשלה

טופס מעקב והנחיה לטיפול

מס' שוטף: 10832

נתקבל ב-: 30/08/95

מאת: מיכאל בן-יאיר
היועמ"ש לממשלה

אל: ראש השב"כ
העתק - ראש הממשלה

מתאריך: 29/08/95

הנדון: נוהל ההיתרים בחקירות השב"כ

_____ הנחיות לטיפול ומעקב _____

_____ הנחיה לטיפול:

_____ להעביר ל-:

_____ שלב הטיפול:

_____ למעקב ב-:

_____ מ י ל ו ת מ פ ת ח _____

_____

_____

_____ ה ע ר ו ת _____

הועבר לאיתן-בהול ביד

_____

בגמר הטיפול יש להחזיר את הטופס למרכז רישום הדואר

לשכת ראש הממשלה
1995-08-29
נתקבל

חיועז המשפטי לממשלה

ירושלים, ב' אלול התשנ"ה
28 באוגוסט 1995

(54029)

תיקנו: כ'
מ: 806
(בתשובה נא לציין מס' תיקנו)

טודי

לתיק
9.9.95

אין להגיש את המכתב
אלו של ראש הממשלה
אלו של ראש שירות הבטחון הכללי
בתיק מס' 806
תאריך: 17.8.95

אל: ראש הממשלה ושר הבטחון
ראש שירות הבטחון הכללי

הנדון: סיכום השינויים והתיקונים בנוהל היתרים בחקירות השב"כ
מכתבו של ראש השב"כ לועדה מיום 15.8.95
מכתבי לראש השב"כ מיום 17.8.95

1. כידוע, בקשתי התכנסותה מחדש של ועדת השרים לענין חקירות השב"כ, ע"מ שתאשר את תכנם של שני המכתבים הנ"ל.

בקשתי זו נסמכה על המלצות ועדת לנדוי, לפיהן:

(א) "קובץ ההנחיות המפורטות, שעליו אנו ממליצים בחלק החסוי של הדו"ח יובא מדי שנה לעיון מחדש לפני ועדת שרים מצומצמת שעל הקמתה כבר הומלץ בדו"ח אחר. ועדה זו תוכל לעשות בו שינויים, שייראו לה דרושים על פי הנסיבות המשתנות מדי פעם" (שם בעמ' 72).

(ב) "לענין שיטות החקירה של פח"ע היא (ועדת השרים - מ' ב') תמלא תפקיד של עיון מחדש בקובץ של אמצעי הלחץ המותרים בחקירות פח"ע של השירות". (שם, בעמ' 80).

חיועץ המשפטי לממשלה

כיוון שכך, ומאחר שההיתרים המיוחדים התקופתיים, לענין חקירת חשודים של החמאס והג'יהד האיסלמי, היו לשכחים, הייתי בדעה, שראוי שועדת השרים לא תסתפק רק בידיעת תכנם של ההיתרים האמורים, אלא גם תאשר אותם (הכל - כאמור בשני המכתבים הנ"ל).

2. מאחר שהתגלתה התנגדות לאישור ההיתרים האמורים, אני מסתפק בכך שתכנם של ההיתרים (כמפורט בשני המכתבים הנ"ל) הובא לידיעת ועדת השרים.

3. אי לכך, אני מסיר את בקשתי לאישור ההיתרים. אציין שאני רואה את הפעלת ההיתרים במסגרת שנקבעה בהחלטת ועדת השרים מס' שבכ/14, מיום 16.8.95, ובשני המכתבים הנזכרים לעיל.

ב ב ר כ ה,

מ' בן-יאיר

העתקים: שר המשפטים

שר המשטרה

השר לאיכות הסביבה

המזכ"צ לראה"מ ושהב"ט

פרקליטת המדינה

מנהל המחלקה לחקירות שוטרים בפרקליטות המדינה

אאאא, חוזם: 21229

אל: רהמש/960

מ-: המשרד, חא: 140394, זח: 1453, דח: מ, סג: בל,

בכב

9,257886

9,233388

9,753100

66995

בלמ'ס/מידי

אל: כל הנציגויות

מאת: מחלקת מידע - אגף תקשורת

הנדון: הוצאת 'כך' ו'כהנא חי' מחוץ לחוק - משמעויות

1. להלן סקירה בנוגע להוצאת כך וכהנא חי מחוץ לחוק. הסקירה שנערכה במחלקה מתבססת על חוות דעתו של היועץ המשפטי לממשלה, אשר התפרסמה אתמול.

2. המסמך המלא (בן 11 עמודים) יגיעכם בדיפ' בהמשך.

התנועות

מחוות הדעת של השב"כ ומשטרת ישראל עולה, שהאלימות והאיום באלימות טבועות בפעילותן של תנועת 'כך' ותנועת 'כהנא חי'. אלימות זו אינה בעלת דפוסים קבועים: היא מכוונת ליעדים שונים ולובשת צורות שונות - הכל בהתאם לעניין, לתקופה ולאדם המבצע.

פעילות כך ופלגיה נמשכת מזה כעשרים שנה. הפיצול בין התנועות כיום אינו מבוסס על מצע אידאולוגי שונה, אלא על חילוקי דעות אישיים. דרכן של התנועות היא אחת. בעקבות מותו של כהנא נותרו גם פעילים הפועלים מחוץ למסגרתן של כך וכהנא חי, ופעילותם אינה שונה במאפייניה מפעילות התנועות.

מנקודת ראותן של התנועות, מהוות הפעולות וההצהרות שנתקיימו עד כה אך ורק אמצעי בדרך להשגת היעד הסופי: הקמת 'מדינת הלכה' יהודית בשטחי ארץ ישראל המקראית, תוך פגיעה והצקה לאוכלוסייה הערבית החיה בארץ ישראל, כדי לגרום לסילוקה מהארץ באמצעים שונים - לרבות באמצעים אלימים.

בעבר נסתה כך להפיץ את תורתה האלימה והגזענית באמצעות מפלגה שהשתתפה בבחירות לכנסת. בבחירות לכנסות ה-12 וה-13 נפסלו רשימות התנועות מכוח סעיף 7א לחוק יסוד: הכנסת, הקובע:

כי לא תשתתף רשימת מועמדים בבחירות לכנסת אם יש במטרותיה, במפורש או במשתמע, שלילת קיומה של מדינת ישראל כמדינתו של העם היהודי, שלילת האופי הדמוקרטי של המדינה, או הסתה לגזענות.

עיקר הפעילות האלימה של התנועות מופנה נגד ערבים, במדינת ישראל ובשטחים שבשליטתה. במהלך פעילותם התעמתו אנשי התנועות עם אנשי כוחות הביטחון, שניסו למנוע מהם לפעול בניגוד לחוק. לא פעם הסתיימו עימותים אלה בתקיפת חיילים ושוטרים.

הקשר בין התנועות לבין האלימות בא לאחרונה לביטוי מזעזע כשברוך גולדשטיין (לשעבר מועמד מס' 3 של כך לכנסת ונציגה במועצת קריית ארבע) ירה והרג עשרות מתפללים ערבים במערכת המכפלה. מהממצאים עולה כי גולדשטיין פעל לבדו ועל דעת עצמו. אך התורנות לא הסתייגו מרצח זה, ומנהיגיהן אף חייו דעתם כי המדובר ב'צדיק' ש'מסר נפשו על קידוש השם'.

הכרזה על התנועות כעל ארגונים טרוריסטיים

על פי פקודת מניעת טרור, תש"ח-1948, ארגון טרוריסטי פרושו 'חבר אנשים המשתמש בפעולותיו במעשי אלימות העלולים לגרום למותו של אדם או לחבלתו, או באיומים במעשי אלימות כאלה'.

הגדרת ארגון אינה טעונה בהכרח הכרזת ממשלה או גוף שלטוני כלשהו. אך להכרזה ערך ראייתי המקל על גופים שלטוניים, ובכללם רשויות התביעה, לפעול נגד החברים בארגון טרור ונגד אוהדיה, בלא שיאלצו להוכיח בכל הליך כי המדובר בארגון טרוריסטי.

התוצאות המשפטיות של ההכרזה

התוצאות הפליליות העיקריות של הכרזה על ארגון טרוריסטי הן אלו:
 - חברות בארגון, מילוי תפקיד בו, תמיכה בו באופן מילולי, מעשי או כספי, והזדהות עמו, מהווים עבירה שדינה מאסר.
 - ניתן להחרים את רכוש הארגון לטובת המדינה.
 - המפכ"ל רשאי להחליט בכתב לסגור כל מקום המשמש לארגון לפעולה, פגישה תעמולה או מחסן.

לפי חו"ד השב"כ, להכרזה חשיבות רבה גם במישור המניעתי. יש לה גם חשיבות במישור ההרתעתי-ציבורי.

שיקולי הממשלה בהכרזה על ההתארגנות כעל ארגון טרוריסטי

משניתנה ההכרזה ניתן להגביל ואף לשלול חירויות שונות העומדות ליחידים בהתארגנות, למרות שתוצאות אלו ניתנות להשגה גם באמצעות הליכים שיפוטניים. כמו כן, פעילות התנועות אינה מוגבלת רק לפעילות אלימה ובלתי חוקית. לכן, ראוי היה שבטרם תינתן ההכרזה, תשכנע הממשלה כי אכן ראוי הדבר.

בעבר נפסק, כי לצורך שלילתן של זכויות יסוד, דרושות ראיות משכנעות

ומהימנות שאינן מותרות מקום לספק. עליהן להיות 'ברורות', חד משמעיות ומשכנעות' (פרשת שאהין, בה נדון גירוש מרצועת עזה, 1989).

הראיות וחוות הדעת המקצועיות שהובאו על ידי השב"כ ומשטרת ישראל, מצביעות באופן חד משמעי על קיום דפוסים ברורים, מובהקים ונמשכים של אלימות העלולה לגרום למותו של אדם או לחבלתו, או של איומים במעשי אלימות כאמור. מעשי אלימות אלו מכוונים לא רק לפגיעה בגוף ובחיי אדם, אלא גם ליצירת מתיחות מתמדת ואווירת טרור בנקודות חיכוך בין יהודים וערבים, כ'הוכחה' לצורך בגירוש ערבים ולחתימתן המתמדת של התנועות להשגת מטרה זו. לפיכך סבור היועמ"ש, כי ישנה ודאות קרובה להישנות מעשי אלימות ואיומים במעשי אלימות מצד התנועות, חבריהן ואוהדיהן. המציאות וההתרחשויות הבטחוניות מאיצות ומשמשות מצע להגברת הפעילות האלימה מצד גורמים מיליטנטיים דוגמת פעילי התנועות. הטבח עלול לשמש מודל לחיקוי, וכשלעצמו הוא מעיד על נכונות להוציא לפועל רעיונות קיצוניים ביותר.

לדעת היועמ"ש, קיימים כיום סיכונים ושיקולים אשר לא נתקיימו בעבר בעת שנשקלה נקיטת הליכים מנהליים נגד התנועות ופעיליהן. כובד משקלם של סיכונים אלה מטה עתה את הכף בעד ההכרזה האמורה.

אמצעים להתנגדות להכרזה

הארגונים שהוכרזו כארגונים טרוריסטיים יכולים לעתור לבג"ץ נגד ההכרזה. בעבר הודגשה נטייה של בג"ץ שלא להתערב בהכרזת הממשלה על ארגון כארגון טרור. בג"ץ יבחן את סבירות ההחלטה, לנוכח הנסיבות המיוחדות העשויות להצדיק צעד קיצוני כזה, מול חירות ההתאגדות והפעולה בחרה דמוקרטית.

אם יועמד אדם לדין בגין עבירה הקשורה בארגון, הוא רשאי להראות, כי הארגון בו הוא חבר או שבו הוא תומך אינו ארגון טרוריסטי. הרשות בידו לעשות כן, אולם מוטל עליו הנטל להוכיח את צדקת טענתו.

הכרזה על התנועות כארגונים טרוריסטיים ביו"ש ובעזה

על מנת שהתנועות יוכרזו כארגונים טרוריסטיים גם ביו"ש ובעזה, נדרשת הכרזה נפרדת בנדון, על ידי מפקדי האיזורים. לשם כך דרושה תשתית חוקית. הפרקליט הצבאי הראשי הונחה לפעול להתקנה מיידית של הצווים המסמיכים האמורים. המפקדים הצבאיים הכריזו על תנועות 'כך' ו'כהנא חי' כהתאחדויות בלתי חוקיות על פי ס' 85 לתקנות ההגנה (שעת חירום), 1945.

מח' מידע - אגף תקשורת
14 במרץ 1994

תפוצה: שהח, סשהח, @ (רהמ), מנכל, ממנכל, תכנון, סמנכלים,
מצפא, אירופה, מזאר, אמלט, אפסוק, מצרים,

ישראל ערב, תקשורת, ארבל, כלכלית, משפט,
שלום, ממד, לעמ, @ (דוצ), @ (מתאמשתחים), @ (וחו'ב)

סססס

אאאא, חוזם: 20964
אל: רהמש/950
מ-: המשרד, תא: 140394, זח: 1334, דח: מ, סג: בל,
בכבב
9,257886
9,233388
9,753100
בלמס/מיד

67008

אל: כל הנציגויות

דע: תפוצת הסברה

מאת: מחלקת מידע

הנדון: חוות דעת היועץ המשפטי בעניין כך וכהנא חי
להלן סיכום של חוות דעת היועץ המשפטי כפי שהוצגה לממשלה ב-13.3:

JERUSALEM, 13 MARCH 1994

SUMMARY OF THE ATTORNEY GENERAL'S OPINION REGARDING THE 'KACH' AND
'KAHANE CHAI' ORGANIZATIONS
(COMMUNICATED BY THE OFFICE OF THE ATTORNEY GENERAL)

THE FOLLOWING IS A SUMMARY OF THE ATTORNEY GENERAL'S OPINION
REGARDING THE 'KACH' AND 'KAHANE CHAI' ORGANIZATIONS:

THE ATTORNEY GENERAL WAS ASKED BY THE GOVERNMENT TO 'EXAMINE AND
PROPOSE POSSIBLE WAYS OF DECLARING THE KACH AND KAHANE CHAI
ORGANIZATIONS TO BE ILLEGAL.'

AFTER HAVING RECEIVED A GREAT DEAL OF DETAILED INFORMATION FROM
SECURITY PERSONNEL, THE ATTORNEY GENERAL WAS CONVINCED THAT THE
ABOVE-MENTIONED MOVEMENTS (HEREUNDER 'THE MOVEMENTS') CONSTITUTE 'A
GROUP OF INDIVIDUALS, WHO IN THEIR ACTIVITIES, EMPLOY VIOLENCE, AND
ARE LIABLE TO CAUSE DEATH OR INJURY, OR WHO THREATEN SUCH VIOLENT
ACTS.' CONSEQUENTLY, THEY CONSTITUTE A 'TERRORIST ORGANIZATION,' IN
ACCORDANCE WITH THE MEANING OF THAT PHRASE AS DEFINED BY THE
PREVENTION OF TERROR LAW, 5708-1948 (HEREUNDER, 'THE LAW'). THE
DESIGNATION OF AN ORGANIZATION AS A TERRORIST ORGANIZATION CARRIES
WITH IT LEGAL AND ADMINISTRATIVE SANCTIONS. INTER ALIA, THOSE WHO ARE
MEMBERS OF A TERRORIST ORGANIZATION, WHO PERFORM FUNCTIONS IN IT, OR
WHO VERBALLY, ACTUALLY OR FINANCIALLY SUPPORT THESE ORGANIZATIONS ARE

GUILTY OF AN OFFENSE WHOSE PUNISHMENT IS IMPRISONMENT OR THE IMPOSITION OF A FINE. THE STATE IS ALSO AUTHORIZED TO CONFISCATE THE PROPERTY OF THE ORGANIZATION, AND THE POLICE INSPECTOR-GENERAL IS AUTHORIZED TO ORDER THE CLOSURE OF ANY PLACE WHICH IS USED BY A TERRORIST ORGANIZATION OR BY ITS MEMBERS. THE ADMINISTRATIVE ACTIONS ARE SUBJECT TO JUDICIAL REVIEW.

AN ORGANIZATION MAY BE DESIGNATED AS A TERRORIST ORGANIZATION BY THE DECISION OF A COURT WHEN CONSIDERING AN INDICTMENT RELATING TO MEMBERSHIP OR ACTIVITY IN, SOLIDARITY WITH OR SUPPORT FOR, A TERRORIST ORGANIZATION. IT CAN ALSO BE DONE BY WAY OF A GOVERNMENT DECLARATION THAT A CERTAIN GROUP OF PERSONS CONSTITUTES A TERRORIST ORGANIZATION IN ACCORDANCE WITH THE LAW. A DETERMINATION, AS DESCRIBED, BY A GOVERNMENT DESIGNATION, OR BY A FINAL JUDGMENT OF A COURT, WILL SERVE AS PRIMA FACIE EVIDENCE OF THE VALIDITY OF THE DETERMINATION FOR ALL PROCEDURES HAVING TO DO WITH THE ORGANIZATION, AND THE BURDEN OF PROOF SHALL BE ON WHOEVER CHALLENGES THE VALIDITY OF THE DETERMINATION.

SINCE THE GOVERNMENT'S DESIGNATION OF AN ORGANIZATION AS A TERRORIST ORGANIZATION CARRIES WITH IT ADMINISTRATIVE SANCTIONS, AND SINCE THE RIGHTS OF AN ORGANIZATION DETERMINED TO BE A TERRORIST ORGANIZATION, AS WELL AS THOSE OF ITS ADHERENTS, WILL BE LIMITED, IT IS THE OPINION OF THE ATTORNEY GENERAL THAT BEFORE THE GOVERNMENT DESIGNATES THESE MOVEMENTS TO BE TERRORIST ORGANIZATIONS, IT IS NECESSARY THAT IT BE CONVINCED THAT, AS A RESULT OF THE EVIDENCE BEFORE IT, AND AS A RESULT OF ALL THE RELEVANT CONSIDERATIONS, IT IS ADVISABLE TO MAKE THE ABOVE DETERMINATION.

TO THIS END, THE ATTORNEY GENERAL HAS FOUND THAT THE EVIDENCE AND THE PROFESSIONAL ASSESSMENTS CONTAINED THEREIN UNEQUIVOCALLY INDICATE THAT CLEAR, CONSPICUOUS, AND CONTINUING PATTERNS OF VIOLENCE, OR THREATS OF VIOLENCE, HAVE BEEN IDENTIFIED WITHIN THE ACTIVITIES OF THESE ORGANIZATIONS, AND THAT THEY ARE LIABLE TO CAUSE DEATH OR INJURY TO INDIVIDUALS.

THE ATTORNEY GENERAL HAS FURTHER FOUND THAT THE EVIDENCE BROUGHT BEFORE HIM INDICATES THE PROBABILITY THAT ACTS OF VIOLENCE AND THREATS OF VIOLENCE WILL BE REPEATED BY THE MOVEMENTS AND THEIR MEMBERS AND ADHERENTS.

ON THE BASIS OF THESE FINDINGS, IT IS THE ATTORNEY GENERAL'S OPINION THAT THE BALANCE OF FACTS AND CONSIDERATIONS AS OF TODAY JUSTIFIES THE DESIGNATION OF THESE MOVEMENTS AS TERRORIST ORGANIZATIONS IN ACCORDANCE WITH THE LAW.

THE ATTORNEY GENERAL HAS FURTHER FOUND THAT SINCE THE LAW DOES NOT DIRECTLY APPLY IN JUDEA, SAMARIA, AND THE GAZA DISTRICT, A SEPARATE DECLARATION BY THE MILITARY COMMANDERS IN THESE AREAS IS NECESSARY IN ORDER TO DETERMINE THAT THESE MOVEMENTS CONSTITUTE TERRORIST ORGANIZATIONS IN THESE AREAS AS WELL.

תפוצה: שהח, סשהח, @ (רהמ), מנכל, ממנכל, תכנון, סמנכלים,
מצפא, אירופה, מזאר, אמלט, אפסוק, מצרים,
ישראלערב, תקשורת, ארבל, כלכלית, משפט,
שלום, ממד, לעמ, @ (דוצ), @ (מתאמשטחים), @ (וחו'ב)

סססס

היועץ המשפטי לממשלה

ירושלים, כ"ג בטבת התשנ"ד
6 בינואר 1994

(31591)

תיקנו: 177/93/12

מ: 503
(בתשובה נא לציין מס' תיקנו)

היועץ המשפטי לממשלה
מס' 31591
9/11

- ס ו ד י -

אל: שר החינוך והתרבות

הנדון: "הועד לבטחון בכבישים"
סמך: שאילתא של שר החינוך מיום 9.11.93
מכתבי למפכ"ל מיום 14.11.93
מכתב ראש אח"ק מיום 28.12.93
מכתבי לראש אח"ק מיום 6.1.93

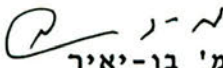
1. ביום 9.11.93 הגשת שאילתה לראש הממשלה ושר הבטחון בענין הפרסומים בתקשורת, לפיהם נטל על עצמו "הועד לבטחון בכבישים" אחריות לפיגוע הירי שנעשה ביריחו ביום 8.11.93, במהלכו נפצעו אב ובנו מתושבי המקום.
2. בעקבות שאילתה זו, פניתי למפכ"ל המשטרה ביום 14.11.93 בבקשה להורות על עריכת חקירה, לשם בירור טיבו המדויק של הארגון האמור, לשם בירור מידת המעורבות של אנשיו בידי האמור ולשם בירור ביצוען של עבירות אחרות על-ידי חברי הארגון.

חיוקץ המשפטי לממשלה

3. ביום 30.12.93 קבלתי את מכתבו בנדון של ראש אח"ק, ניצב יוסי לוי, מיום 28.12.93. למכתב זה צורף דו"ח סיכום ביניים של החקירה שנעשתה בענייניו של הארגון האמור ובעניינם של חבריו. המכתב והדו"ח האמורים מצ"ב.

4. בתשובה למכתבו של ראש אח"ק, כתבתי את מכתבי המצ"ב, מיום 6.1.93. עתה, הטיפול ימשך על-ידי משטרת ישראל והפרקליטות, בהנחיית הפרקליטות.

ב ב ר כ ה ,

מ' בן-יאיר

העתקים:
ראש הממשלה ושר הבטחון ✓
שר המשפטים
פרקליטת המדינה
מפכ"ל המשטרה

סודי

המטה הארצי / אגף החקירות
לשכת ראש האגף
טל: 02-309100
פקס: 02-309111
ירושלים, יד בטבת תשנ"ד
(28.12.93)
מסמך זה כולל עמודים
עותק מס" מתוך עותקים
27151 - 030/27152

מסמך מס' 30-12-1993
למוסלה
ב ט
31334
תיק:
הועבר:

לכבוד ✓
מר מ. בן-יאיר
היועץ המשפטי לממשלה
משרד המשפטים
ירושלים, 91010

א.נ.

הנדון : "הועד לבטחון בכבישים"-פרסומים מיום 9.11.93.

1. מכתבך מ'503-(29717) מיום 14.11.93. שהופנה למפק"ל, הועבר לטפולה של היחידה הארצית לחקירת פשעים.
2. הנני מתכבד להעביר לעיונך עותק מסיכום הביניים של החקירה שבנדון, הדו"ח מתאר את תמונת המצב בתיקי חקירה שענינם ארועים באיו"ש, חקירת הארועים "כמקשה אחת" על ידי יאח"פ נעשתה מתוך הנחה כי החשודים במעורבות בארועים יוצרים את הקשר לקבוצה המהווה את "הועד לבטחון בכבישים".
3. מהלכי החקירה הונחו על-ידי פקוד האח"ק ואף קויימו מספר דיונים עם נציגי שב"כ.
4. בממצאי החקירה "עד כאן" נראה לנו כי החשודים המנויים בסעיף 3 לדו"ח אכן "מכבים" בסוגי ארועים באיו"ש ונוהגים לעשות שמוש תקשורתי בתואר "הועד לבטחון בדרכים", אך לדעת אנשי השב"כ מדובר-ככל הנראה, "בפיקציה" הנחוצה למטרות תקשורתיות בלבד.

סודי

5. חקירת הארועים נמשכת, ואנו עושים כדי לגבש ראיות כנגד החשודים בתיקי החקירה המנויים בדו"ח.
6. יורשה לי לציין כי גיבוש הראיות (ככל שנצליח לגבשן) לא יהיה בו די כדי להצביע על "ארגון" של "הועד לבטחון בכבישים" אלא לבסס אפשרות להגשת כתבי אישום בעבירות המיוחסות לחשודים עפ"י העניין.
7. אם נראה לך הדבר כנחוץ, מומלץ לזמן דיון בהשתתפות נציגי שב"כ והיחידה החוקרת כדי לקבל הבהרות ועדכון נוסף.
8. לידיעתך.

ב ב כ ה,

יוסי לוי,
ראש אגף החקירות

העתק:-מפכ"ל בצירוף הסיכום.

סודי

מטא"ר / יאח"פ
פ"ת, כד חשון תשנ"ד
7.12.93

משטרת ישראל
מטה ארצי
20-12-1993
מס' כנס 57151
אגף החקירות

ראש יאח"פ

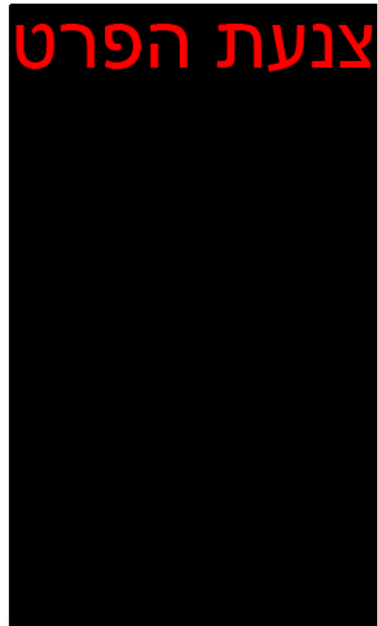
דו"ח סכום ביניים "הוועד לבטחון בכבישים".

1. בתאריך 21.11.93 הועברו 10 תיקי חקירה ליחידתנו, במסגרת הנחיית הוועמ"ש לממשלה לחקור את נושא הוועד לבטחון בכבישים.

2. בפגישה עם אנשי שב"כ בראשית החקירה, נמסר לנו חד משמעית כי "הוועד לבטחון בכבישים" הוא פיקציה וזהו שם שאנשים שונים המזוהים עם תנועת "כך" נוהגים להשתמש בו, לעיתים.

3. בתיקי החקירה המנויים להלן ובתיקי משטרת יהודה שטופלו בעבר נחקרו החשודים הבאים הקשורים לתנועת "כך":

צנעת הפרט

- .א.
- .ב.
- .ג.
- .ד.
- .ה.
- .ו.
- .ז.
- .ח.
- .ט.
- .י.
- .יא.
- .יב.
- .יג.
- .יד.
- .טו.
- .טז.
- .יז.
- .יח.
- .יט.

4. להלן סכום ביניים של מצב התיקים:

א. פ.א. 257/93 - חשד לתקיפת מקומיים בחברון.
 שם החשוד: **צנעת הפרט** וחשודים נוספים.
 פרטי הראיות: 2 הודעות של אנשי צבא שמפלילות את החשוד בידוי אבנים ובקבוקים.
 פעולות נוספות לביצוע: חקירה חוזרת של אחד העדים וחקירת החשודים הנוספים.

ב. פ.א. 2011/93 ת. חברון.
החשד: נסיון לתקיפת מקומיים בחברון וגרימת נזק לרכוש.
שם החשוד: **צנעת הפרט** וחשודים נוספים.
פרטי הראיות: הודעות 2 חיילי צה"ל המפלילות את **צנעת הפרט**
בנסיון לתקיפת מקומיים בחברון - ידוי אבנים ובקבוקים לעבר
מקומיים.
פעולות נוספות לביצוע: איתור ערביי ישראלי שרכבו נפגע
והטוען שמסגול לזהות את התוקפים.

ג. פ.א. 2021/93 ת. חברון.
החשד: נסיון לתקיפת מקומיים בחברון.
שם החשוד: **צנעת הפרט**
פרטי הראיות: הודעות 2 מקומיים המפלילות את **צנעת הפרט** בידוי
בקבוקים לעבר מקומיים.
עד פוטנציאלי מקומי נוסף זומן לחקירה על ידינו שלוש פעמים
אך לא הופיע. החקירה בתיק זה הסתיימה.

ד. פ.א. 2072/93 ת. חברון.
החשד: תקיפת מקומיים בחברון
שם החשוד: **צנעת הפרט** וחשודים נוספים
פרטי הראיות: הודעת מקומי המפלילה את **צנעת הפרט**
פעולות נוספות לביצוע: חקירת חשוד נוסף שזיהויו בספק.

ה. פ.א. 2096/93 ת. חברון.
החשד: תקיפת קצין צה"ל בחברון
שם החשוד: **צנעת הפרט**
פרטי הראיות: הודעת קצין צה"ל שהותקף ע"י **צנעת הפרט**
והודעה מסייעת של קצין צה"ל נוסף. החקירה בתיק זה
הושלמה.

ו. פ.א. 2922/93 תחנת בית-לחם
החשד: גרימת נזק ואיום בנשק בחנות בבית לחם
שם החשוד: שלושה חשודים שלא זוהו.
פרטי הראיות: שלושת החשודים נסעו ברכב שנשכר ע"י **צנעת הפרט**
צנעת הפרט ו **צנעת הפרט**
פעולות נוספות לביצוע: חקירה נוספת של המתלוננים על מנת
לזהות את החשודים.

ז. פ.א. 2247/93 ת. חברון.
החשד: גרימת נזק לרכוש.
שם החשוד: **צנעת הפרט** וחשודים נוספים
פרטי הראיות: נערכו מסדרי זיהוי לכמה מקומיים. אמינות
הזיהוי מוטלת בספק.
פעולות נוספות לביצוע: איתור חייל מילואים (ק. צה"ל
במיל) שכנראה היה עד ראיה לארוע.

ח. פ.א. 2657/93 תחנת שכס
החשד: נסיון לרצח. ירי לעבר מכונית נוסעת ופציעת שני
מקומיים.
שם החשוד: שני חשודים אלמונים. "הוועד לבטחון בכבישים"
לקח על עצמו את האחריות לארוע.
פרטי הראיות: היריות נורו מתוך רכב סוברו ג'יפטי אדום.
אינדיקציות מודיעיניות מצביעות על רכב שנשכר ע"י **צנעת הפרט**.
צנעת הפרט ו **צנעת הפרט** (ראה תיק 2922/93 - סעיף ו' לעיל החשד
עפ"י אינדיקציה זו שמדובר באותו רכב) ברכב השכור נמצאו

תרמילי כדורים.
פעולות נוספות לבצוע: מתוכננות פעולות חקירה נוספות
במאמץ לקשור את הרכב לאירוע והמשך חקירה בהתאם.

ט. פ.א. 3022/93 מחוז ירושלים
מציאת שקית ובתוכה שלושה רימונים (עשן, רסס 27, הלם)
ונפצים חשמליים בקירבת משרדי "כך" בירושלים.
לפי שעה אין חשודים.
פעולות נוספות לבצוע: היתה פניה לצה"ל בנסיון לאתר את
מקור האמל"ח. טרם התקבלה תשובה.

י. פ.א. 2308/93 מחוז ירושלים.
החשד: זריקת רימון הלם על מכוניתו של השר לשעבר אריה דרעי
שחנתה ליד ביתו.
שם החשוד: אין חשודים. תנועת "כך" לקחה על עצמה את
האחריות על הארוע.
בדיקת מנוף הרימון העלתה שרימון זה איננו זהה לרימון
ההלם שנמצא ליד משרדי כך (ראה פ.א. 3022/93 סעיף ט'
לעיל)
לא מתוכננות בשלב זה פעולות חקירה נוספות.

5. בשלב זה קיימות ראיות לכאורה נגד **צנעת הפרט** ב-3 תיקים (סעיפים 3
ג-ה) ו-2 תיקים נגד **צנעת הפרט** (סעיפים 3 א-ב).

6. מצ"ב סיכומי חקירה:
1. פ.א. 258/93 **צנעת הפרט**. חשד ליבוא נשק נסיון לייצר נשק
והחזקת נשק. בתאריך 9.12.93 יוגש נגד החשוד כתב אישום ובקשה
למעצר עד תוך ההליכים בבימ"ש מחוזי ת"א.

2. פ.א. 259/93 **צנעת הפרט**. חשד ליבוא נשק, החזקת רכוש צה"ל
והחזקת סם מסוכן. התיק יועבר בקרוב לפרקליטות ירושלים עם המלצה
להגיש נגדו כתב אישום בעבירות הנ"ל.

גדי וטרמן, סנ"צ

ראש מפלג חקירות א'

חיוקף המשפטי לממשלה

ירושלים, כ"ג בטבת התשנ"ד
6 בינואר 1994

(31541)

תיקנו: 177/93/12
מ: 503
(בתשובה נא לציין מס' תיקנו)

אל: ניצב יוסי לוי, ראש אח"ק, משטרת ישראל

הנדון: "הועד לבטחון בכבישים"
סמך: מכתב אלי מיום 28.12.93

אתכבד לאשר קבלת מכתבך הנ"ל ולהשיבך כדלקמן:

1. אבקשך להציג את מימצאי החקירה בפני פרקליטות המחוז הרלוונטית, ולקבל ממנה הנחיות, בדבר המשך החקירה או העמקתה, ככל שהעניין דרוש, לשם העמדה לדין, וזאת - בכל תיק חקירה בנפרד.
2. אם תתעורר שאלה מקצועית, שתדרוש התייעצות בדרג בכיר יותר, פרקליטות המחוז תביא זאת בפני פרקליטת המדינה ובפני.
3. כיון שכך, אין יותר צורך בקיום דיון לקבלת הבהרות נוספות, כמוצע בסעיף 7 למכתבך. עם זאת, אודה לך אם תעדכן אותי בשלבים הבאים של המשך הטיפול.

ב ב ר כ ה,

מ' בן-יאיר

העתק: פרקליטת המדינה

מזכירות הממשלה

ירושלים, ח' בחשוון התשנ"ג
4 בנובמבר 1992

אל : חברי הממשלה

מאת : מזכיר הממשלה

שלום רב,

הנדון: תוספת להנחיות היועץ המשפטי לממשלה בדבר מינוי דירקטורים, מנכ"ל"ם ויושבי ראש דירקטוריונים בחברות ממשלתיות ומינויים בתאגידים שהוקמו לפי חוק

בהמשך לחוזרנו מיום כ"ד בתשרי התשנ"ג (21.10.92), העביר עתה היועץ המשפטי לממשלה את התוספת המצורפת להנחיותיו בנושא שבנדון.

נודה לכם אם תנחו הנוגעים בדבר במשרדכם לפעול בהתאם.

בברכה,
אליקים רובינשטיין / 2

העתק: היועץ המשפטי לממשלה
המנהלים הכלליים של משרדי הממשלה

היועץ המשפטי לממשלה

ירושלים, ו' בחשוון התשנ"ג
2 בנובמבר 1992

(19495) אק
תיקנו: 4-855, 4-296
מ: 202,720
(בתשובה נא לציין מס' תיקנו)

אל: מזכיר הממשלה

הנדון: תוספת להנחיות היועץ המשפטי לממשלה בדבר מינוי
דירקטורים, מנכ"לים ויושבי ראש דירקטוריונים
בחברות ממשלתיות ומינויים בתאגידים שהוקמו לפי חוק
סמך: מכתבי מס' 19249 מיום 20.10.92

בהמשך למכתבי שבסמך, וכפועל יוצא מעשי מהתוספת להנחיותי שבנדון,
(להלן - התוספת), הריני להבהיר אלו הוראות יהיו נוהגות בדבר סדרי הנוהל
לגבי הטיפול בהצעות למינויים בתאגידים שהוקמו לפי חוק, המוגשות למזכירות
הממשלה:

1. כלל הצעה למינוי כאמור, המוצעת ע"י שר ומוגשת למזכירות
הממשלה, יצורף:

א. "שאלון למועמד לכהונה או לתפקיד בתאגיד שהוקם לפי
חוק", ממולא בפרטות, בדפוס ולא בכתב יד, וחתום בידי
המועמד. [התוספת, סעיף 3(א)].

ב. מכתב מאת היועץ המשפטי של המשרד מציע המינוי, הכולל
התייחסות לשני עניינים:

היועץ המשפטי לממשלה

ב.1. קיומה, או אי-קיומה, של אינדיקציה לחשד סביר וממשי בדבר קיומו של מניע פוליטי, מפלגתי, או אישי, פסול בהצעת המינוי של המועמד.

ב.2. קיומה, או אי קיומה, של חובת ההתייעצות לגבי אותו מינוי, ואם קיימת חובה כאמור - עם מי התייעצו. (היועץ המשפטי של המשרד מציע המינוי רשאי לצרף למכתבו את עמדתו של מי שהתייעצו עמו).

1.2. אי קיומה של אינדיקציה בדבר חשד למניע פסול בהצעת המינוי: אישר היועץ המשפטי של המשרד מציע המינוי במכתבו כי אין מתקיימת אינדיקציה כאמור בסעיף 1.ב.1. לעיל, וכי קויימה חובת ההתייעצות עם מי שקויימה - אם קיימת חובה כזו - תחל מזכירות הממשלה בטיפול בהצעת המינוי - שאליה צורפו המסמכים שפורטו לעיל - כמקובל על פי תקנון עבודת הממשלה.

2.2. קיומה של אינדיקציה בדבר חשד למניע פסול בהצעת המינוי: מצא היועץ המשפטי של המשרד מציע המינוי אינדיקציה לגבי המועמד המוצע, כאמור בסעיף 1.ב.1. לעיל, יציין במכתבו עובדה זו. להצעת מועמדות שלגביה צויינה אינדיקציה כאמור, המוגשת למזכירות הממשלה, יצורפו המסמכים הבאים:

א. המסמכים המפורטים בסעיפים 1.א. ו- 1.ב. לעיל.

ב. המלצות הועדה שבחנה את המינוי המוצע [התוספת, סעיף

3(ב)].

היועץ המשפטי לממשלה

ג. החליט השר מציע המינוי להגיש את הצעת המינוי בניגוד לדעת הועדה האמורה בסעיף ב' לעיל, או בניגוד לדעת האדם או הגוף שעמו קיימת חובת התייעצות, יצורף מסמך ובו הנימוקים שעל יסודם ראה השר להחליט כן [התוספת, סעיף 3(ד)].

עם המצאת כל המסמכים שפורטו בסעיף 2.2. לעיל, תחל מזכירות הממשלה בטיפול בהצעת המינוי, כמקובל על פי תקנון עבודת הממשלה.

3. העתקי תכתובת ומסמכים אל מזכירות הממשלה וממנה, לגבי הצעות למינויים בכלל, ובתאגידים שהוקמו לפי חוק בפרט, לרבות המסמכים שפורטו לעיל, ישוגרו גם אל היועץ המשפטי לממשלה.

ב ב ר כ ה,

יוסף חריש

היועץ המשפטי לממשלה

העתקים: היועצים המשפטיים של משרדי הממשלה

מנכ"ל משרד המשפטים

פרקליטת המדינה

מר ש' גוברמן, משנה ליועץ המשפטי לממשלה

גב' י' קרפ, משנה ליועץ המשפטי לממשלה

גב' ט' שפניץ, משנה ליועץ המשפטי לממשלה

מנהל רשות החברות הממשלתיות

גב' נ' ארד, מנהלת מח' הבג"צים בפרקליטות המדינה

גב' ד' לחמן-מסר, ממונה בכירה (בפועל) על תאגידים ותקשורת

במשרד המשפטים

מזכירות הממשלה

ירושלים, כ"ד בתשרי התשנ"ב
21 באוקטובר 1992

ל
21.10

אל : חברי הממשלה

מאת : ממלא-מקום מזכיר הממשלה

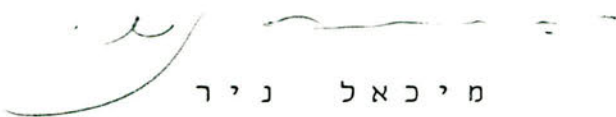
שלום רב,

הנדון: הנחיות היועץ המשפטי לממשלה בדבר מינויים
בחברות ממשלתיות ובתאגידים שהוקמו לפי חוק

על-פי בקשת היועץ המשפטי לממשלה מועבר, מצורף לכאן, מכתבו
מיום כ"ג בתשרי התשנ"ג (20.10.92) בדבר מינוי דירקטורים, מנכ"לים
ויושבי ראש דירקטוריונים בחברות ממשלתיות ומינויים בתאגידים שהוקמו
לפי חוק.

מכתב זה הינו בהמשך לשני מכתביו הקודמים של היועץ המשפטי
לממשלה מיום 2.7.92 ומיום 21.9.92 שהועברו אליכם בחוזרנו מיום כ"ה
באלול התשנ"ב (21.9.92).

בברכה,

מיכאל ניר

העתק: היועץ המשפטי לממשלה
המנהלים הכלליים של משרדי הממשלה

היועץ המשפטי לממשלה
מוכירות הממשלה

ירושלים, כ"ג בתשרי התשנ"ג
20 באוקטובר 1992

שז (19249)

תיקנו: 4-855, 4-296
מ: 202, 720
(בתשובה נא לציין מס' תיקנו)

אל: מזכיר הממשלה

הנדון: תוספת להנחיות היועץ המשפטי לממשלה בדבר מינוי
דירקטורים, מנכ"לים ויושבי ראש דירקטוריונים בחברות
ממשלתיות ומינויים בתאגידים שהוקמו לפי חוק
סמך: מכתבי מס' 18598 מיום 21.9.92

בהמשך למכתבי שבסמך אליך, הריני ממציא בזה, במצורף למכתבי זה, את
התוספת שבנדון להנחיותי, שמלאכת הניסוח והעריכה שלה נשלמה בימים
אלה, ויוצאת עתה לאור.

... אודה אם תביא את התוספת להנחיותי המצורפת בזה לידיעת השרים והמנהלים
הכלליים של משרדי הממשלה.

ב ב ר כ ה,

יוסף חריש
היועץ המשפטי לממשלה

העתקים: שר המשפטים

המנהל הכללי, משרד המשפטים
פרקליטת המדינה

ש' גוברמן, משנה ליועץ המשפטי לממשלה (תקינה)

י' קרפ, משנה ליועץ המשפטי לממשלה (תפקידים מיוחדים)

ט' שפניץ, משנה ליועץ המשפטי לממשלה (אזרחי)

נ' ארד, מנהלת מחלקת הבג"צים בפרקליטות המדינה

ד' לחמן-מסר, ממונה בכירה (בפועל) על ענייני תאגידים

ותקשורת במשרד המשפטים

ת' הקר, היועצת המשפטית של משרד האוצר

י' ניצני, מנהל רשות החברות הממשלתיות

מ' בלייך, היועצת המשפטית של רשות החברות הממשלתיות

... (לכולם בצירוף עותק המסמך המצ"ב).

מזכירות הממשלה

(17665 אק)

מינוי דירקטורים מטעם המדינה בחברות ממשלתיות - שיקולי שרים, איסור מינויים פוליטיים, מינויים בתאגידיים שהוקמו לפי חוק	הנחיות היועץ המשפטי לממשלה
תוספת להנחיה 28.016 28.017 28.018	י"ד בתשרי התשנ"ג 11 באוקטובר 1992

1. הנחיות היועץ המשפטי לממשלה מס' 28.016, מס' 28.017 (במספרה הקודם:
28.016א), ומס' 28.018 (במספרה הקודם: 28.016ב), חלות גם על
מינויים לשמש בכהונה של מנהל כללי ושל יושב ראש דירקטוריון בחברה
ממשלתית.

2. א) בהנחיה מס' 28.016 (להלן - ההנחיה) נקבע לאמור:

"הקירבה הפוסלת מינוי אינה אך קירבה משפחתית אלא כל
קירבה או זיקה או תלות, בדרגה הנותנת יסוד לחשש סביר של
נטיה פסולה..."

"... מינוי שעושהו הונחה אליו על פי שיקולים של קירבה
אישית או פוליטית, או השתייכות מפלגתית, או גמול על
שירות פוליטי או אחר, הוא מינוי פסול... בנסיבות מסויימות
הוא עשוי להיות גובל אף בהפרת אמונים כמשמעה בסעיף 284 לחוק
העונשין, התשל"ז-1977" (שם, בעמ' 5 להנחיה).

ובהמשך הדברים:

"קירבה מפלגתית-פוליטית, כקירבה אישית אחרת, יש בה כדי לפסול מינוי, כשהשיקול הפוליטי או האישי הוא רכיב בשיקולי המינוי, והזהות הפוליטית, או הקירבה האישית, משמשת נקודת זכות בתחרות בין מועמדים. השיקול הפוליטי בהקשר זה הוא שיקול זר, שדינו להיות מחוץ לתחום שיקול הדעת, ואסור להביאו בחשבון... כל שנאמר לגבי האיסור לייחס לזהות הפוליטית משקל בתהליך הבחירה והמינוי של הדירקטור, יפה גם לענין המנעות ממינוי. בשני המקרים, אם נתערב בשיקולים שיקול פוליטי, יהיו פעולת השר או מחדלו פסולים" (שם, בעמ' 6 להנחיה) (ההדגשות דלעיל אינן במקור - י' ח').

(ב) אלו הן הנסיבות שבהן ייווצר חשש סביר של נטיה פסולה לגבי מינוי בשל קירבה, או זיקה, או תלות? מה הן האינדיקציות לכך שמניע פוליטי או אישי פסול, שהנו רכיב בשיקולי המינוי, אכן שימש נקודת זכות בתחרות בין מועמדים?

בהנחיה הודגש במיוחד המקרה של מינוי לדירקטור של אדם שהינו חבר בגוף בוחר של מפלגת השר הממנה. הובהר באותה הנחיה, כי מינוי כזה מעורר, מעצם טבעו, חשש ממשי לדבר היותו מינוי בשל מניע פוליטי פסול, ואם לא הוכשר המינוי, בדרך שהותוותה באותה הנחיה, הרי שמינוי פסול הוא. אולם, חברות בגוף בוחר אינה האינדיקציה היחידה לכך שנתערבו בתהליך הבחירה והמינוי של דירקטור שיקולים פסולים. מה גם, שיש נסיבות שבהן אין למפלגות המרכיבות את הממשלה גופים בוחרים. אינדיקציות נוספות הנותנות עילה לחשש ממשי לדבר היותו של המינוי מינוי פוליטי פסול, עשויות להיות למשל: מועמד שכיהן, או מכהן, במשרה שלפי טיבה מסתבר הימנה חשד לקירבה או לזיקה פוליטית או אישית פסולה, כגון: היותו של אדם יועץ או עוזר לשר משרי הממשלה; עבודה משותפת קרובה בפעילות מפלגתית עם שר משרי הממשלה; מתן שירות לקידום עניינו הפוליטי,

או האישי, של שר משרי הממשלה, או לקידום ענייני מפלגתו; חברות פעילה במוסד, או בגוף של מפלגתו של שר משרי הממשלה, וכיוצא באלה.

(ג) קיום אינדיקציה לזיקה או לקירבה אישית או פוליטית כאמור, הנותנת יסוד לחשש סביר של נטיה פסולה ולמתן נקודות זכות לאותו מועמד "מקורב" דווקא, בתחרות בין מועמדים, אינו בהכרח בגדר ראייה שהמינוי הוא מינוי פוליטי פסול. אולם מקום שקיימת אינדיקציה כזו מתעורר ספק מהותי שיסודו ב"חשד סביר וממשי, בדבר קיומו של מניע פוליטי-מפלגתי פסול במינוי". משהוכח ספק מהותי כזה, עובר נטל הראייה על בעל המינוי ועושהו, ועליו להוכיח שאין במינוי משום מינוי פוליטי פסול (ראה: בג"צ 4566/90 דקל נ' שר האוצר, ואח', פ"ד מה (1) 28, 37).

חזקת הפסלות שנוצרה לאור הספק האמור, ניתנת לסתירה, כאמור בהנחייה:

"רק אם נתקיימו במתמנה סגולות מיוחדות של כישורים בתחומי פעולתה של החברה, או שקיימים לגביה שיקולים של כשירות מיוחדת אחרת העושים אותו למועמד עדיף ממועמדים אחרים, ואשר לאורם נמוג חשש הפסול של זיקת התלות" (שם, בעמ' 11).

לשם בדיקתם של מינויים מוצעים, אשר, כאמור, יש בהם לכאורה עילה לחשש להיותו של המינוי מינוי פוליטי פסול, בשל קיומה של קירבה או זיקה פוליטית, מפלגתית, או אישית, כאמור, או בשל כל עילה היוצרת חזקת פסלות אחרת (ההנחייה, בעמ' 13) ראוי כי תוקם ועדה

שתבחן ותשקול את המינוי המוצע ואת כל נסיבותיו, הכל כמפורט בהנחיה, בעמ' 13 - 14.

(ד) כאמור בהנחיה, ראוי כי השר לא יחליט על המינוי אלא לאחר שהיו בפניו, בין השאר, טפסי השאלון למועמד לדירקטוריון, ממולאים בקפידה לכל פרטיהם (שם, בעמ' 13).

לאור האמור בפסקאות (ב) ו-(ג) לעיל, על רשות החברות הממשלתיות לגרום לכך, שטפסי השאלון האמורים יכללו שאלות שנועדו לאתר הן זיקה או קירבה כשלעצמן, והן יסודות עובדתיים שיש בהם כדי להצביע על קיומה של זיקה או קירבה, כאמור לעיל. ברי כי הכרח הוא, ששאלונים אלה ימולאו בקפידה לכל פרטיהם, כדי שאכן תיושם הנחיה זו ותוצא אל הפועל כלשונה וכרוחה.

3. הנחיות מס' 28.016, מס' 28.017 ומס' 28.018 חלות, לרבות האמור בתוספת זו, בשינויים המחוייבים, גם על מינויים לשמש בכהונה או בתפקיד בתאגידים שהוקמו לפי חוק כאשר הממנה הוא שר משרי הממשלה או הממשלה עצמה, וכן כאשר מינוי כאמור טעון אישורם של אלה. בלי לגרוע מן האמור בהנחיות שצויינו לעיל, יחולו לענין מינויים לשמש בכהונה או בתפקיד בתאגידים שהוקמו לפי חוק, כאמור, גם ההוראות הבאות:

א. מועמד לכהונה או לתפקיד בתאגיד שהוקם לפי חוק, כאמור, ימלא "שאלון למועמד", שיוכן ע"י היועץ המשפטי של המשרד מציע המינוי, בנוסח ה"שאלון למועמד להיות דירקטור בחברה ממשלתית". זאת,

בשינויים המחוייבים גם בהתאם לכשירות, לסייגים ולתנאים המנויים בחיקוק המסמך לענין אותו מינוי לכהונה או לתפקיד. אלה יתווספו כסעיפי שאלה באותו שאלון, לפי הענין.

ב. ה"שאלון למועמד", דלעיל, לאחר שמולא ונחתם ע"י המועמד, יימסר ליועץ המשפטי של המשרד מציע המינוי. אם נמצאה על פני הדברים אינדיקציה לחשד סביר וממשי בדבר קיומו של מניע פוליטי-מפלגתי או אישי פסול בהצעת המינוי, יעביר היועץ המשפטי של המשרד את המועמדות המוצעת אל הועדה הבוחנת והשוקלת את המינוי המוצע, היא הועדה האמורה בהנחייה מס' 28.016. בכל מקרה של ספק, יתייעץ היועץ המשפטי של המשרד הנוגע בדבר עם היועץ המשפטי לממשלה, או עם מי שיוסמך על ידו לשם כך.

ג. המליצה הועדה על התאמתו למינוי, לכהונה, או לתפקיד, של המועמד, יובאו המלצות הועדה בפני אותו גוף או מוסד, אשר עמו קיימת חובת התייעצות לפי החיקוק המסמך הרלבנטי. באין חובה כאמור, יובאו המלצות הועדה בפני השר מציע המינוי וכן בפני הגוף או המוסד המוסמך להחליט לגבי אותו מינוי.

ד. צריך שיהיו לו לשר, או לגוף או למוסד המוסמך להחליט לגבי אותו מינוי, נימוקים ענייניים וכבדי משקל למינוי בניגוד לדעת הגוף או המוסד אשר עמו קיימת חובת התייעצות, או בניגוד לדעת הועדה, ועל השר, או הגוף, או המוסד, המוסמך להחליט לגבי אותו מינוי, לפרטם בכתובים. מכל מקום, במקרה כזה, יובאו המלצות הועדה ונימוקי השר

בפני אותו גוף או מוסד שעמו קיימת חובת התייעצות לפי החיקוק הרלבנטי, וכן בפני הגוף או המוסד המוסמך להחליט לגבי אותו מינוי.

4. הוראת מעבר: תוספת זו להנחיות היועץ המשפטי לממשלה חלה הן על בקשות קיימות או עתידות למינוי דירקטורים, מנכל"ים, או יושבי ראש דירקטוריונים, בחברות ממשלתיות, והן על הצעות קיימות או עתידות למינויים לשמש בכהונה או בתפקיד בתאגידים שהוקמו לפי חוק כאמור בסעיף 3 רישא לעיל, ואשר טרם הושלמו לגביהן כל שלבי הטיפול עד האחרון שבהם, ואותו מינוי עוד לא הפך למינוי תקף ומחייב לכל דבר וענין.

5. תיקון הנחייה מס' 28.016: בעמ' 14 להנחייה, בשתי השורות הראשונות: המילים "במשרד האחראי לענייני החברה", יימחקו.

מזכירות הממשלה

ירושלים, כ"ה באלול התשנ"ב
23 בספטמבר 1992

אל: חברי הממשלה

מאת: ממלא מקום מזכיר הממשלה

שלום רב,

הנדון: מינויים והתקשרויות בתאגידים שהוקמו לפי חוק -
"רשויות סטטוטוריות"

לפי בקשת היועץ המשפטי לממשלה אני מעביר אליכם את מכתבו מיום כ"ג באלול התשנ"ב (21.9.92).

על-מנת להשלים התמונה ולנוחיותכם, אני מצרף את חוזרנו לחברי הממשלה מיום 8.7.92 וכן את החלטת הממשלה מס. 155 מיום 8.9.92.

בברכה,

מיכאל ניר

העתק: היועץ המשפטי לממשלה
המנהלים הכלליים של משרד המבחן

חיוץ חששטי לממשלה

ירושלים, כ"ג באלול התשנ"ב
21 בספטמבר 1992

(18598) אק

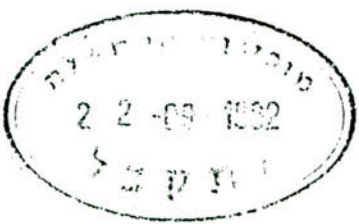
תיקנו: 4-855, 4-296
מ: 202, 720
(בתשובה נא לציין מס' תיקנו)

אל: מזכיר הממשלה

חנדון: מינויים והתקשרויות בנאגידים שחוקמו
לפי חוק - "רשויות סטטוטוריות"

במשך למכתבי מס' 16830 מיום 2.7.92 אליך, בעקבות דיון שכונס
בלשכתי, וכן על רקע החלטת הממשלה מיום 8.9.92, בטעין 155, בין השאר, בדבר
"הצעות לתיקוני חקיקה בדבר תנאי כשירות לחברי מועצות ונאגידים סטטוטוריים
ונושאי משרח בחם", אבקש להבהיר, כי הנחיותי מס' 28.016, 28.016
ו-28.016, חלות, בשינויים המחוייבים, גם על מינויים והתקשרויות לשמש
בכחונח או בתפקיד בנאגידים שחוקמו לפי חוק.

אציין כי בימים אלה נשלמת מלאכת הניסוח והעריכה של תוספת להנחיותי
חנ"ל, ובה התייחסות גם למינויים ולהתקשרויות לשמש בכחונח או בתפקיד
בנאגידים סטטוטוריים. סבורני כי ראוי להשעות לפי שעה, עד לצאתה לאור של
חתיספת חמורה להנחיותי, את ההתקשרויות והמינויים בגופים חללו.

חיווך המשפטי לממשלה

חאמור במכתבי זה חל גם על מינויים וחתקשרויות חתלויים ועומדים, שטרם
 חושלמו לגביהם כל שלבי הטיפול עד האחרון שבחם, ובכללם אלה שכבר הוגשו
 למזכירות הממשלה - אם חמדובר במינויים וחתקשרויות המובאים לאישור הממשלה
 - ואותם מינויים או חתקשרויות, טרם נעשו תקפים ומחייבים לכל דבר וענין.

אודה אם תביא את מכתבי זה לידיעות השרים וחמנחלים חכלליים של משרדי
 הממשלה.

ב ב ר כ ה ,

 יוסף חרש
 חיועץ המשפטי לממשלה

- חעתקים: שר המשפטים
 שר האנרגיה וחשתית
 חמנהל חכללי
 ש' גוברמן, משנח ליועץ המשפטי לממשלה (חקיכה)
 י' קרפ, משנח ליועץ המשפטי לממשלה (תפקידים מיוחדים)
 ט' שפניץ, משנח ליועץ המשפטי לממשלה (אזרחי)
 נ' ארד, מנחלת מחלקת חבג"צים בפרקליטות המזינה
 ד' לחמן-מסר, ממונה על המחלקה לתאגידים ולתקשורת במשרד המשפטים
 ת' חקר, חיועצת המשפטית של משרד חאוצר
 י' ניצני, מנחל רשות חחברות הממשלתיות
 מ' בלייד, חיועצת המשפטית של רשות הזברות הממשלתיות

הודפס ביום 22.9.92

החלטה מס. 155 של הממשלה מיום 08.09.92.

הצעת תקציב המדינה לשנת 1993
רשויות סטטוטוריות

"155.

מ ח ל י ט י ס :

להטיל על שר המשפטים לגבש בתוך ארבעה חודשים, בהתייעצות עם הועדה לנושא תאגידיים ציבוריים שמונתה על-ידו, הצעות לתיקוני חקיקה בדבר תנאי כשירות לחברי מועצות ותאגידיים סטטוטוריים ונושאי משרה בהם ובדבר הגדרת תפקידם ואחריותם, בשים לב לגופים שבהם הם מכהנים והיעדים של גופים אלו."

מזכירות הממשלה

ירושלים, ז' בתמוז התשנ"ב
8 ביולי 1992

אל: חברי הממשלה

מאת: ממלא מקום מזכיר הממשלה

הנדון: א. מינוי דירקטורים לחברות ממשלתיות
ב. מינויים בתאגידיים שהוקמו לפי חוק
ערב הבחירות לכנסת וסמוך לאחריהן

בהתאם לבקשת היועץ המשפטי לממשלה הריני ממציא לכם מצורף בזה את חוות דעתו בנדון כנזכר לעיל.

בברכה,

מיכאל ניר

- 6 -

חיועץ המשפטי לממשלה

ירושלים, א' בתמוז התשנ"ב
2 ביולי 1992

אא (16830)

תיקנו: 4-855, 4-296
מ: 202, 720
(בתשובה נא לציין מס' תיקנו)

אל: מזכיר הממשלה

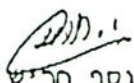
חנדון: מינויים בתאגידים שהוקמו לפי חוק ערב
חברות לכנסת וסמוך לאחריהו

... ראה נא, במצורף למכתבי זה, את העתק מכתבי מס' 16720 מיום 28.6.92, ומס' 16795 מיום 2.7.92, אל מנהל רשות החברות הממשלתיות.

אבקש להבהיר, כי הנחיות הנ"ל חלוונ, בשינויים המחוייבים, גם על מינויים והתקשרויות לשמש בכהונה או בתפקיד בתאגידים שהוקמו לפי חוק, לרבות אלו שכבר הוגשו למזכירות הממשלה.

אודה אם תביא את מכתבי זה ואת נספחיו לידיעת השרים.

ב ב ר כ ה,

יוסף חריש
חיועץ המשפטי לממשלה

העתקים: המנחל הכללי

ש' גוברמן, משנה ליועץ המשפטי לממשלה (תקינה)
י' קרפ, משנה ליועץ המשפטי לממשלה (תפקידים מיוחדים)
א' רובינשטיין, משנה ליועץ המשפטי לממשלה (יעוץ)
ט' שפניץ, משנה ליועץ המשפטי לממשלה (אזרחי)
נ' ארד, מנהלת מחלקת הבג"צים בפרקליטות חמדינה
ד' לחמן-מסר, ממונה על המחלקה לונאגידים ולתקשורת במשרד המשפטים

- 2 -

חוקך המשמטי לממשלה

ירושלים, כז' בסיון התשנ"ב
28 ביוני 1992

אא (16720)

תיקנו: 4-855, 4-296
מ: 202,720
(בתשובה נא לציין מס' תיקנו)

אל: מנהל רשות החברות הממשלתיות

הנדון: מינוי דירקטורים לחברות הממשלתיות
ערב הבחירות לכנסת וסמוך לאחריהן

1. לפי המידע שהובא לידיעתי, הוגשו לרשות החברות הממשלתיות בחודשים האחרונים, בקשות רבות למינוי דירקטורים בחברות ממשלתיות. תופעה זו מתגברת עתה עם היוודע תוצאות הבחירות לכנסת ה-13. מסתבר כי בקשות רבות מתייחסות דווקא לחברות ממשלתיות אשר בחן היו דירקטוריונים במנין חסר זה מכבר.
2. בהנחייתי מס' 28.016 מיום ה-2 לינואר 1991 (להלן: הנחייתי) כבר ציינתי

כי -

"סמכותו של שר למנות דירקטור בחברה, ככל סמכות מינוי סטטוטורית אחרת, היא סמכות שלטונית - מנוזליו, הנשלטת על-ידי החוק וכללי היסוד של המשפט המנהלי, החלים על רשות מנהלית בהפעלת סמכותה ושיקול דעתה. כללי יסוד אלה מחייבים כי רשות ציבורית תפעל במסגרת סמכותה לטובת הציבור, בתום לב, מתוך שיקולים ענייניים ראויים וסבירים בלבד, ללא פניות וללא שיקולים זרים" (שס, בעמ' 1).

חיוקף המסמטי לממשלה

עוד אמרתי בהנחייתי, בין שאר דברים, כי סמכות המינוי של דירקטור היא סמכות הניתנת לשרים בנאמנות מטעם המדינה, כדי לשקוד על הבחירה הטובה ביותר של אדם ראוי שיעשה לקידומה של החברה הממשלתית [שם, בעמ' 1-2; ראה: בג"צ 1635/90 ז'רז'בסקי נ' ראש הממשלה, ואח', פ"ד מה(1) 749, 840-841; בג"צ 4566/90 דקל נ' שר האוצר, ואח', פ"ד מה(1) 28, 33-35].

3. כאשר בתקופה קרובה למועד הבחירות וסמוך לאחריהן, משנודעו תוצאותיהן וגם מסתברים חילופי שלטון, והממשלה המכהנת עד לאותם חילופי שלטון הינה ממשלת מעבר, עומד שר ומציע מספר רב של מועמדים לתפקידים של דירקטורים בחברות ממשלתיות, אשר המקום בהן התפנה זה מכבר וטרט נתמלא, מתעורר ספק ממשי באשר לסבירות ההליך המנהלי של המינוי ועולה השש ממשי לדבר היותו של המינוי מינוי הנעשה שכא מטעם ענייני, אלא מטעם פוליטי, או שיקול זר אחר המונח ביסודו.

4. סימנים וסממנים שונים לקיומו של שיקול פוליטי או שיקול זר אחר אתה מוצא בבקשה למינוי דירקטור המוגשת בעת הזאת, כגון: מספר חמינויים המבוקשים על ידי אותו שר, המועד הראשוני שבו נוצר הצורך לבצע את המינוי לעומת העיתוי שבו הוא מבוקש למעשה, זיקתם של המועמדים אל השר מציע המינוי וכישוריהם החסרים של אותם מועמדים.

5. עוד נמסר לי כי חלק מהמועמדים המוצעים עוה על ידי השרים, שימשו בעבר הקרוב כחברים בגוף בוחר במפלגתו של השר מציע המינוי, או במפלגה מהמפלגות שהרכיבו את הקואליציה בכנסת היוצאת. חלק ממועמדים אלה התפטרו מחברותם במרכז סמוך להצעת מועמדותם לכהונת דירקטור בחברת ממשלתית.

היוקץ המשפטי לממשלה

ברי כי דבר התפטרותו של אדם מחברות בגוף בוחר של המפלגה סמוך להגשת מועמדותו לכהונת דירקטור בחברה ממשלתית, אין בו כדי להסיר את עילת הפסלות הקיימת לכאורה בשל חברותו האמורה (ראה בענין זיקת פסלות בשל חברות בגוף בוחר: הנחייתי, בעמ' 10-11). לפיכך אבהיר, כי חובה על הרשות לברר עתה, ובעוד מועד, לגבי המועמדים המוצעים, אם יש ביניהם מועמדים אשר מתקיימת בהם לכאורה זיקת פסלות זו, והיה אם יתברר כי ישנם מועמדים כאלה, יש להחיל לגביהם אותו נוהל שנקבע בהנחייתי לעניין חברי בגוף בוחר (ראה: הנחייתי, שס, וכן בעמ' 13-14).

6. עמדתי היא, כי לעולם צריך כל מינוי לכהונה, כענין שבעקרון, שייעשה על יסוד שיקולים ענייניים של כשירות ומומחיות, וכל שיקולים כיוצא באלה (ראה הנחייתי, בעמ' 3). מכל מקום, לענין אותן בקשות למינויים שהוגשו לרשות החברות ממשלתיות סמוך למועד הבחירות, לפניהן ולאחריהן, הרי מינוי שנראה כי דוחקים, או נדחקים, לעשותו ערב הבחירות, או לאחר היוודע תוצאותיהן, מעורר עליו מניח וביה חשד שעושה המינוי עושה אותו גם, אם לא בעיקר, ממך שיקול של כיבוש עמדות של שלטון ושל שררה, או של נילוי התחייבות בדבר הקצאת משרות. עשיית מינוי, תרף התחדות האמורים חמנטרים בציבור, הוא הרסני למוסר הציבור וליחסו של הציבור לחוק ומשפט.

7. סבורני כי כשאין המדובר במינוי אשר באי עשייתו עתה יהיה משום החמצה של מועמד בעל סגולות וכישורים מיוחדים, או שבאי עשייתו של המינוי עשויה להיגרם תקלה חמורה בפעילות השוטפת של החברה, הרי לא מן חמידה הוא לעשות את המינוי דווקא עתה, בשעת בין השמשות, שבין סיום תקופת כהונתה של הממשלה היוצאת לבין כינון הממשלה החדשה.

חיוקד חששמי לממשלה

מכל מקום, אם אכן נוצר הכרח מחמת אחד הטעמים דלעיל לעשות את המינוי בכל
 כפי שכתבתי, כפי שכתבתי בהחלטת הוועדה, ואילו להפגיו. את
 מידת התאמתו ונשירותו של מועמד פלוני למשיח פלוני. אם לעולם יש לנהוג
 זהירות בסוגיה הנדונה, לעת בחירות ולאחריהן, לא כל שכן.

ז"ב מומחיותו והתאמתו הייתה לתפקיד של מועמד פלוני רק הוא יש בו כדי
 להפיג את החשש שנתערבו במינוי שיקולים זרים, פוליטיים, ואחרים וכן את
 החשש לכיבוש עמדות וכל כיוצא בזה, כפי שכבר הנחיתי בשעתו בהנחייתי (ראה
 בסוגיה גם: בג"צ 4566/90 דקל ולעיל, בעמ' 35 ו-37).

8. על כן, בהתייחס לאותן בקשות למינוי דירקטורים שחוגשו בתקופה זו לרשות
 החברות הממשלתיות, רואה אני לקבוע את העקרונות הבאים:

(א) בקשות כאמור, שחוגשו לרשות החברות עד חמישה עשר יום לפני יום
 הבחירות, תטופלנה בנוהל הרגיל והמקובל לגבי כל בקשה המוגשת לרשות,
 הכל לפי הענין. לרבות בדיקת הרשות את הכישורים של המועמד לפי אמות
 המידה הנהוגות ברשות. במידת הצורך, אם נתקיימה במועמד עילה היוצרת
 חזקה מן החזקות כי נתערבו במינוי שיקולים פסולים, וכן אם נתגלתה
 עילה כזו לאחר בירור כאמור בסעיף 5 סיפא לעיל, תוקם ועדה לבחינת
 המינוי המוצע, כאמור בהנחייתי.

(ב) בקשות כאמור, שחוגשו לרשות החברות בתוך תקופת חמישה עשר יום שלפני
 יום הבחירות עד למועד כינונה של הממשלה החדשה, דבקה בחן לכאורה
 עילה לחשש להיותו של המינוי מינוי פוליטי, או מינוי מפני שיקול זר
 אחר, מפני הטעמים שהבאתי לעיל, בעיקר לנוכח עיתוי הגשת הבקשה. על

חוקץ המספטי למפסלה

מנת לחפיג חשש זה, מן הראוי שבקשות אלה ייבדקו ע"י ועדה, היא הועדה הנזכרת בהנחייתי (עמ' 13-14). כאמור בהנחייתי:

"ועדה זו תבחן ותשקול את המינוי המוצע ואת כל נסיבותיו, ותבדוק אם אכן נתקיימו במועמד סגולות מיוחדות של כישורים בתחומי פעולתה של החברה, או שקיימים לגביו שיקולים של כשירות מיוחדת העושים אותו למועמד עדיף, ואשר לאורם נמוג החשש כי נתערבו במינוי שיקולים פסולים, אלה שנמנו או אחרים".

המלצות הועדה יובאו בפני הרשות וזו תעבירן לשרים בצירוף חוות דעתה, במסגרת חובת ההתייעצות עימה. הרשות אינה כבולה בחוות דעתה להמלצות הועדה.

9. אל לו לשר להחליט על מינוי, אלא לאחר שקיים כראוי את חובת ההתייעצות עם הרשות על פי החוק. בהנחייתי הבהרתי מה פשרה של "חובת התייעצות" זו:

"... על פי סעיף 18(א) לחוק, ההתייעצות עם הרשות היא תנאי למינוי דירקטור. שמע - מינה, כי מינוי שנעשה ללא קיום חובת ההתייעצות המוקדמת, אין לו תוקף... ואל יאמר האומר, כי חובת ההתייעצות מצווה פורמלית גרידא היא. חובת ההתייעצות היא כלי עזר בידי השר להפעלתם של השיקולים הראויים שהוא מחוייב בהם, כדין וכחלכה... על פי הפסיקה, אין חובת ההתייעצות מתקיימת כהלכתה, אלא אם ההונוייעצות היא התייעצות של ממש. לצורך כך על השר לחקפיד על אלה:

חוקץ הבססטי למסלח

(א) על השר לחמציא לרשות מבעוד מועד מידע מספיק לגבי המועמד שנבחר על ידו ... וזאת כדי לאפשר לרשות לעוץ לו באשר למינוי, ולתת לה הזדמנות נאותה לכך.

(ב) על השר להקשיב לעצה בלב פתוח ובנפש חפצה...

(ג) אין להתום על כתב המינוי לפני קבלת חוות דעתה של הרשות. חתימה על טופס מינוי לפני ההתייעצות עם הרשות, ובטרם חיוותה זו את דעתה, פסולה היא.

(ד) הדרך הנאותה לקיים את חובת ההתייעצות, היא: שהשרים יעבירו לרשות את הצעתם למינוי המועמד לכהונת דירקטור בצרוף השאלון הממלא כדבעי, ויימנעו מהעברח מראש של כתב מינוי התום. רק לאחר שהרשות גיבשה והעבירה לשר חנוגע בדבר את חוות דעתה, יש מקום לחוציא את כתב המינוי. ... על השר להקפיד, איפוא, שלא יחליט בדבר המינוי בלא שתאא בפניו חוות דעת מפורטת של הרשות לענין כישוריו ומידת התאמתו של המועמד. מקום שהרשות מתנגדת למינוי, צריך שיהיו לו לשר נימוקים עניניים וכבדי משקל למינוי בניגוד לדעת הרשות, ועל השר לפרטם בכתובים. " (שם, בעמ' 14 עד 16).

בימים אלה, בתקופת "בין הממשלות" שבה אנו שרויים, יש משנה תוקף לעקרונות אלה בדבר אופן הקיום הנאות של חובת ההתייעצות.

חיוקץ המשפטי לממשלה

10. זה כלל של חנחיה זו: אין למנות לדירקטור אדם שהבקשת למינויו הוגשת בתקופה שבין חמישה עשר יום שלפני יום הבחירות לכנסת עד למועד כינונה של הממשלה החדשה, אלא אם נתקיימו בו התנאים האמורים בסעיפים 7 ו-8(ב) לעיל, לאחר שועדה בחנה את המינוי המוצע והמליצה שיש לעשותו, ורשות החברות המליצה אף היא על עשיית אותו מינוי.

ב ב ר כ ה,

(-)

יוסף חריש
חיוקץ המשפטי לממשלה

העתיקים: המנהל הכללי
ש' גוברמן, משנה ליועץ המשפטי לממשלה
ט' שפניץ, משנה ליועץ המשפטי לממשלה
נ' ארד, מנהלת מחלקת הבג"צים בפרקליטות המדינה
גב' דידי לחמן-מסר, מנהלת המחלקה לתאגידיים ולתקשורת במשרד המשפטים
זאב אורן, משנה למנהל רשות החברות הממשלתיות
מיכל בלייך, היועצת המשפטית של רשות החברות הממשלתיות

חיוקד המשפטי לממשלה

ירושלים, א' בתמוז התשנ"ב
2 ביולי 1992

אא (16795)
תיקנו: 4-855, 4-296
מ: 202, 720
(בתשובה נא לציין מס' תיקנו)

אל: מנהל רשות החברות הממשלתיות

הנדון: מינוי יושבי ראש דירקטוריונים ומנהלים כלליים
בחברות ממשלתיות ערב הבחירות לכנסת וסמוך לאחריהן
ס מ ד: מכתבי מס' 16720 מיום 28.6.92

בחמשך למכתבי מיום 28.6.92 שבסמך אליך, אבקש להבהיר, כי הנחייתי בענין מינוי דירקטורים לחברות הממשלתיות ערב הבחירות לכנסת וסמוך לאחריהן חלה גם על מינוי יושבי ראש דירקטוריונים ומנהלים כלליים בחברות ממשלתיות בתקופת האמורח.

ראח לענין זה גם את מכתביי אליך מס' 15594 מיום 10.5.92 ומס' 15508 מאותו תאריך, בענין מינוי יושבי ראש דירקטוריונים, מנהלים כלליים ודירקטורים, בחברות ממשלתיות במשרד הבינוי והשיכון.

ב ב ר כ ה,

(-)

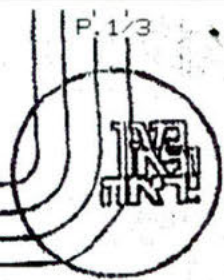
יוסף תריש
חיועץ המשפטי לממשלה

חעתקים: המנהל הכללי

ש' גוברמן, משנה לחיועץ המשפטי לממשלה (ראיקה)
י' קרפ, משנה לחיועץ המשפטי לממשלה (תפקידים מיוחדים)
א' רובינשטיין, משנה לחיועץ המשפטי לממשלה (יעוץ)
ט' שפניץ, משנה לחיועץ המשפטי לממשלה (אזרחי)
נ' ארד, מנהלת מחלקת הבג"צים בפרקליטות המדינה
ד' לחמן-מטר, ממונה על המחלקה לתאגידים ולתקשורת במשרד המשפטים
ז' אורן, משנה למנהל רשות החברות הממשלתיות
מ' בלייך, חיועצת המשפטית של רשות החברות הממשלתיות

מדינת ישראל
שירות ביטחון פלילי

מס' 907
צ"ק
מס' 1000

ראש השירות

23 פבר' 95

Handwritten notes in red and blue ink:
Red: *לפני*
Red: *י.ר.3.*
Blue: *7/2/2*

ביטחון המדינה 90 שנה

מדינת ישראל שירות ביטחון כללי

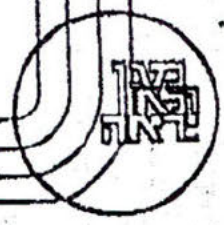

- 2 -

ראש השירות

ביטחון המדינה 90 שנה

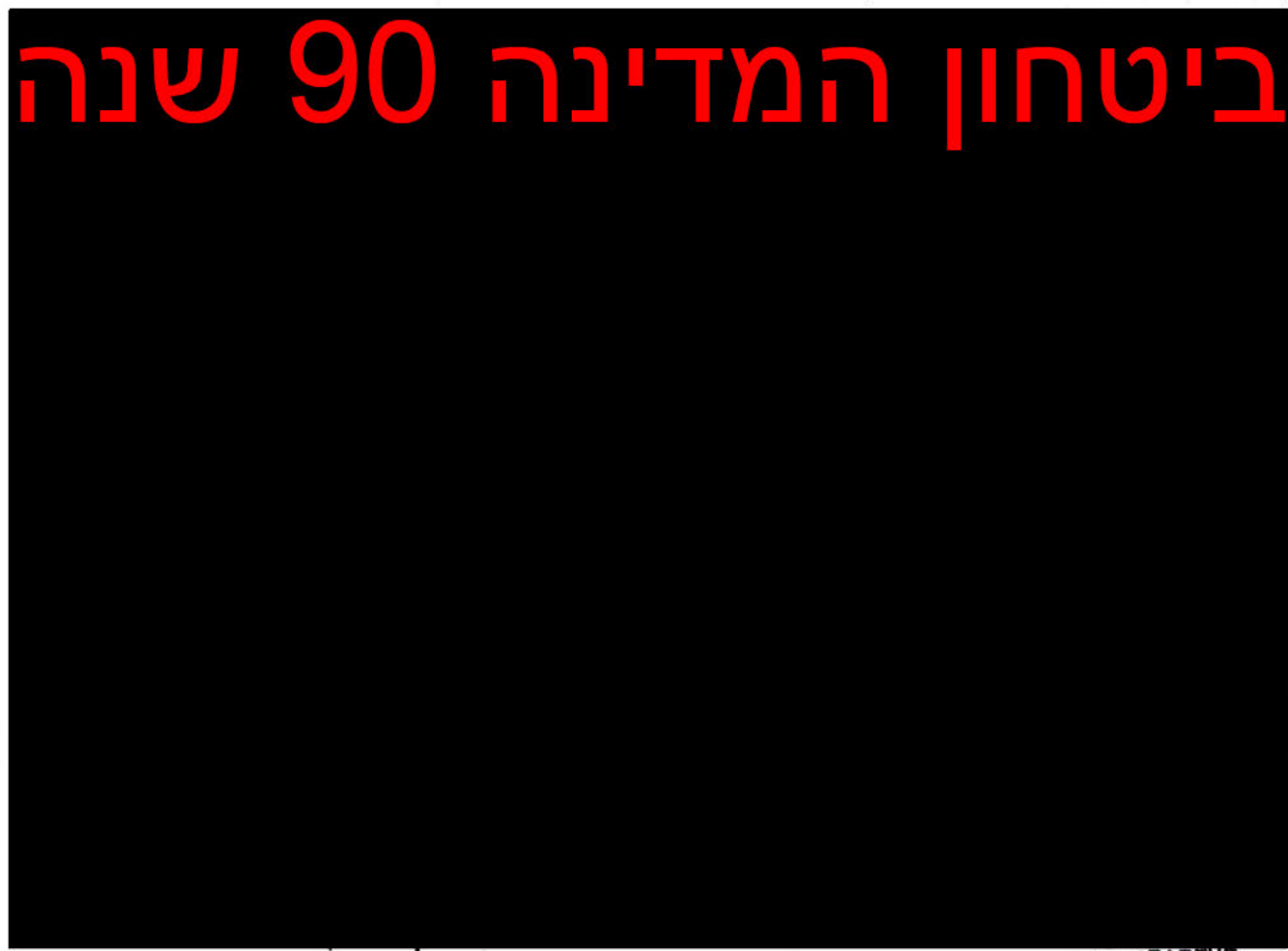
מדינת ישראל
שירות ביטחון כללי

- 3 -

ראש השירות

ביטחון המדינה 90 שנה

ועומדים:
ראש הממשלה ושר הביטחון
שר המשפטים
שר המשטרה
פרנקליטת המדינה
מפכ"ל המשטרה

מדינת ישראל

תאריך 26.2

אל : א.ו.מ

מאת : לשכת ראש-הממשלה.

האסאנים הרצ' אשוחן
רה"א.

א.י.

~~א.י.
26.2~~

א.י. - אשוחן אשוחן
א.י. אשוחן אשוחן

↑↑

$\frac{101}{11708} -$

101/11708 "C" 11 -

תאריך כתיבה
23/2/95

מדינת ישראל
שירות ביטחון כללי

ראש השירות

23 פבר' 95

הח'ג
24/2
25/2

ביטחון המדינה 90 שנה

ראש השירות

- 2 -

ביטחון המדינה 90 שנה

ראש השירות

ביטחון המדינה 90 שנה

ראש הממשלה ושר הביטחון
שר המשפטים
שר המשטרה
פרקליטת המדינה
מפכ"ל המשטרה

27/02/95

- בלמ"ס -

לשכת ראש הממשלה

טופס מעקב והנחיה לטיפול

מסי שוטף: 5111

נתקבל ב-: 27/02/95

מאת : יעקב פרי
ראש השב"כ

אל : היועמ"ש לממשלה
העתק - ראש הממשלה

מתאריך: 23/02/95

הנדון: פרשת דליפת חומר

_____ הנחיות לטיפול ומעקב _____

_____ הנחיה לטיפול:

_____ להעביר ל- :

_____ שלב הטיפול :

_____ למעקב ב- :

_____ מ י ל ו ת מ פ ת ח _____

_____

_____

_____ ה ע ר ו ת _____

_____

_____

בגמר הטיפול יש להחזיר את הטופס למרכז רישום הדואר

13:30

~~07.45~~ קטעה

8.5.94

נקבע לתאריך:

גאג - קברן / דיון בנושא:

משתתפים:

תאריך	טלפון	נקבע עם	תפקיד / שם	
		אתי	יועץ משפטי זמני	✓
		"	ברקליטת המפינה	✓
		"	נלי ארז	✓
		צפורה	כמסכ	✓
		"	פצ"ר	✓
		צפורה	מכס	✓
		"	יועץ משפטי מט"כ	✓
		צפורה	ר' שיביב	✓
		"	יועץ משפטי שיביב	✓
		"	אלור קיקוז מרכב	✓

הערות:

✓ + יועץ משפטי
 ✓ ✓ ז' ביולי (אונה)
 ✓ ✓ שמו (צפורה)
 ✓ ✓ צ' ביולי (אונס)

אתי ✓
 אתי ✓
 סוגי ✓
 צפורה ✓
 צפורה ✓
 צפורה ✓
 צפורה ✓
 צפורה ✓

שרה

✓ אתי ✓
 ✓ א. א. (אתי) ✓

✓ צ' ביולי (אונס)

מדינת ישראל

תאריך 24.95

אל: מ"ה/א"י

מאת: מנהל לשכת ראש-הממשלה.

כפר למה של אונג:

כפי של אונג ישראלי ביוון בג"צ
הענינה בתבון, ב- 2.5.95, בסעיף 15:9.
במקום ישראלי: המפ"ל ומה קרו
כ"ל/עצ - המפ"ל.

מ"ה

לתיאור אונג

18.4.94 תאריך

28.4.94
22.4.94
21.4.94
20.4.94
19.4.94
18.4.94
17.4.94
16.4.94
15.4.94
14.4.94
13.4.94
12.4.94
11.4.94
10.4.94
9.4.94
8.4.94
7.4.94
6.4.94
5.4.94
4.4.94
3.4.94
2.4.94
1.4.94

אל: איתן י.ח. 21.4.94
מאת: לשכת ראש-הממשלה.

היועץ המשפטי לממשלה
אנצ'ו רנה ביון בנושא הכל
של הערכים החברתיים. נושא הנזק -
זכויות התחום החברתי - הכסוי
התניינים והעניין באכסור החוק
על התחומים.

הביון הכלכלי ותקום ה-19.5
- מציג לראש הפעולה בסוף
אספה נעדרת לאי. (2001)
הניש טומא נעדר (ה-2001).

מיועץ המשפטי לממשלה
איתן י.ח.

P.1/2

APR 21 '94 11:36 ODED BEN AMI HABER9723 691694000

מציג לראש:

- ✓ יועץ המשפטי לממשלה (איתן)
  - ✓ פרקליט המבחן (איתן)
  - ✓ נתיב ארז (איתן)
  - ✓ ראש המטה (איתן)
  - ✓ סגן (איתן)
  - ✓ מפקד (איתן)
  - ✓ יועץ המשפטי לממשלה (איתן)
  - ✓ סגן (איתן)
  - ✓ יועץ המשפטי לממשלה (איתן)
  - ✓ יועץ המשפטי לממשלה + יועץ (איתן)
- ✓ איתן י.ח. (איתן)
- ✓ איתן י.ח. (איתן)

P.1/1

APR 21 '94 11:38 ODED BEN AMI HABER9723 691694000

18.4.94 תאריך

~~קצול~~
~~9.4.94~~
~~9.21.94~~
מינהל חקלאות
מספר 100

אל : איתן

מאת : לשכת ראש-הממשלה.

היועץ המשפטי לממשלה מבקש להקים
אוצר כה"ג ביון בנושא הא"ל
של הערכים בחבריו. נושא הנ"ל -
זכויות מתנחלים בחבריו - הזכויות
התניינולג והעבר אכוסת החוק
על המתנחלים.

הביון הא"ל יתקיים ב-19.5
- מביע לרבים הפסטה בסוף
אספיה תחלה לבאי. (זווית
בייניש חוצה אחוה 27.4).

שימו לב
לרשימת המינהלים
←

מדינת ישראל

תאריך .....

אל :

מאת : לשכת ראש-הממשלה.

חציון עכ"מ:

יועץ משפטי זמנתי

פיקודים המז"מ

ניו אורז

כח"כ

ס"ר

מ"כ

יועץ משפטי משטרה

כי ש"כ

יועץ משפטי ש"כ

אולף פקוד מ"כ + יועץ משפטי

משפטי מ"י

משרד הביטחון

הקריה, ו' 5
אב אוגוסט 1992
תשנ"ב

לשכת שר הביטחון

ק/8881

לשכת ראש הממשלה
05-7-1992
ניתן קבל

יועץ משפטי למערכת הבטחון
מתאם הפעולות באיו"ש ובהע"ז
מזכיר צבאי לראש הממשלה
שליש שר הביטחון

הנדון: תפיסת רכב פרטי לצרכים מבצעים של צה"ל

מצ"ב העתק מכתבה של גב' יהודית קרפ, המשנה ליועץ המשפטי
לממשלה אל הפצ"ר.

לעיון.

ת ו ד ה,
ח. ישראלי

העתק: א' הבר, יועץ ראש הממשלה ומנהל
לשכת ראש הממשלה

רר/

מדינת ישראל

משרד המשפטים

המשנה ליועץ המשפטי לממשלה

757 א'
כה' בתמוז התשנ"ב
26 ביולי 1992

אל: פרקליט צבאי ראשי, צה"ל

הנדון: תפיסת רכב פרטי לצרכים מבצעים של צה"ל

1. קבלתי מאל"מ אחז בן ארי, רע"ן הדין הבינלאומי, העתק מחוות דעת של סא"ל שלמה פוליטיס בענין תלונת **צנעת הפרט** על תפיסת רכבו בידי צה"ל ועל נסיבות התפישה.

חוות הדעת נשלחה אלי, משום שהחקירה בענין הנדון נפתחה עקב התערבותי, לאחר ששמעתי את פרטי התלונה מהמתלונן עצמו.

2. אקדים ואומר כי ראיתי להתערב בענין זה משום שהתלונה, לבד ממה שענינה הלכאורי הוא התנהגות חמורה מצד חיילי צה"ל כלפי המתלונן (תקיפתו, השפלתו, התעמרות בו, עיכוב תעודת הזהות שלו וגרימת נזק לרכבו), היא מעלה שאלה קשה, שענינה חוקיותו של נוהל החרמת כלי רכב של תושבי איו"ש לצרכים של פעילות מבצעית של צה"ל.

ועד שתהיתי האם מן הדין ומן המשפט הוא שמבצעים של צה"ל יסמכו על מדיניות של פגיעה יזומה, שיטתית ומאורגנת ברכושם של תושבים, באשר הם תושבים, באו ממצאי הדו"ח והעלו תמונה מזעזעת של דרכי ישומה של מדיניות זו מתוך הפקרות ופריקת עול חוק ומשמעת בחסות הצבא, העדר פיקוח ושליטה, ניצול לרעה של סמכות ושררה ואטימות כלפי מושגי יסוד של שלטון החוק וזכויות אדם.

3. קראתי בתמיהה רבה את דו"ח החקירה ואני חייבת לציין בצער שהתרשמותי היא שהחקירה לא מוצתה, שלא נעשה מאמץ ראוי לברר עובדות יסודיות ושפסק גם אם הוסקו כל המסקנות המתבקשות.
- במצורף תמצא רשימת נושאים, שלדעתי ניתן היה להעמיק בהם את החקירה בענין תלונתו האישית של המתלונן וכן בענין יישום הנוהל. לבי סמוך ובטוח שתדאג לעשות להשלמת החקירה ולהסקת המסקנות הראויות לגופו של ענין וכן לתיקון ענינו של המתלונן, לרבות פיצויו.
4. בהמשך אבקש להתמקד בהיבט חובתו של הצבא לעשות לבדק ביתו הוא.
5. עולה בבירור מן הדו"ח כי המדובר בשיטה ולא במקרה חריג הן לענין יישומה של מדיניות ההחומה והן לענין דרכי ישומה שלא כחוק. נראה גם, לכאורה, ואף שהדבר לצערי לא נבדק, כי תופעה זו של הפקרות שלוחת רסן אינה מיוחדת ליחידה הנבדקת. ואכן בדו"ח, ממליץ הפרקליט "להדגיש ולחדד את נוהלי תפישת כלי רכב ממקומיים" ואל"מ אחז בן ארי - מצידו - ממליץ לשפר את הנהלים בקביעת נהלי תשלום ותעריפים עבור השימוש ברכב. אך לו דעתי תשמע - אין אלו המסקנות המתבקשות מן הנסיבות. דעתי היא, שנוהל זה, שהורתו באי תקינות ושלידתו בפריצת חוק יש לבטלו מכל וכל.
6. הנוהל הנדון שואב כוחו מתקנה 115 לתקנות ההגנה (שעת חירום) 1945 (תקנה שבוטלה בישראל בעקבות הסדרי הקיקה חלופיים). עובדת קיומו של מקור סמכות בחוק אין בה כשלעצמה כדי להצדיק עשיית מעשה על פיו. כל הפעלה של סמכות שלטון כפופה לכללים ולתנאים החלים עליה מכח המשפט הציבורי, לרבות תנאי הסבירות של הפעלת שיקול הדעת. כללים אלה של המשפט הציבורי חלים-מכח פסיקת בית המשפט-גם על רשויות צה"ל בפעולתן כריבון בשטח מוחזק, כשם שהם חלים על כל רשות שלטון בישראל.
7. חזקה עלינו קביעתו של בית המשפט בבג"צ 630/88 (שניצר נ. הצנזור הצבאי הראשי, פד"י מ"ב(4) 617) לפיה גם את תקנות ההגנה (שעת חירום), 1945 יש

לפרש על רקע עקרונות היסוד של מערכת המשפט הישראלית, ולפיה בטחון המדינה והסדר הצבורי אינם דוחקים ואינם שוללים את תחולתם של ערכי היסוד. "נוסחת האיזון" בהתנגשות שבין אינטרסים של בטחון המדינה לבין זכויות היסוד של האדם, וחופש הקניין בכללן, מחייבת שהפגיעה בזכויות אלה תהיה רק במידה שהדבר חיוני לקיום הערך של בטחון המדינה.

מכאן - שתנאי להפעלת הסמכות מכח תקנה 115 הנדונה הוא שהפגיעה בערך היסוד תהיה חיונית לתכלית ההגנה על האינטרסים הבטחוניים של המדינה ושלא ניתן להשיג את התכלית האמורה בדרך סבירה אחרת. במלים אחרות, נראה שהנסיבות שיצדיקו את הפעלת תקנה 115 האמורה דומות בעיקרן לנסיבות המעמידות את הגנת ה"צורך", הפוטרת מאחריות פלילית על פגיעה באינטרסים מוגנים של הפרט. גם כאן וגם שם מדובר בפגיעה באינטרס של אדם "תמים", שלא תרם להווצרות המצב, וגם כאן וגם שם חייבים להתמלא התנאים בדבר חיוניות המעשה, היותו מידי ודחוף וסבירותו לאור הנסיבות.

8. נכונה אני לזנח שההחלטה בדבר נוהל ההחרמה נפלה לא מטעמי נוחות ואף לא מתוך זלזול בזכויותיו של הפרט, ואפילו הוא "מקומי", אלא מתוך תפישה שגויה בדבר קיומו של צורך שיש בו כדי לשמש בסיס נורמטיבי המצדיק פגיעה בזכויותיו של הפרט.

תפישה זו היא שגויה, משום שהערכות מתוכננת מראש, יזומה שיטתית ונמשכת אינה מתישבת מעיקרה עם מצבים שניתן להגדירם כמצבי צורך. הדבר מוטעה מהבחינה המשפטית ואינו ראוי בהיבט של השלטון החוק. כשם שהגנת ה"צורך" - מעצם מהותה - משמיעה את קיומה כחריג, והתגשמותה של הגנה זו מותנית בהתקיימות תנאים נתונים בכל מקרה לגופו ועל פי נסיבותיו, כך גם הדבר לענין השימוש בתקנה 115 הנדונה. אין זה סביר שפעולה מבצעית שוטפת תשען על תפיסת רכוש פרטי במקום על שינוש במאגר כלי רכב של הצבא. קיומה של אופציה טבעית זו של עשיית שימוש ברכוש הצבא (ואפילו היא מחייבת - נדבר המובן מאליו - הערכות לוגיסטיות והקצאת משאבים) משמיעה ממילא קיומה של אלטרנטיבה, השוללת את

חיוניות הפגיעה בזכות. יש, איפוא, ספק גדול בדבר סבירות ההחלטה שביסוד נוהל חילוט הרכוש.

9. ואפילו נאמר שסבירות ההחלטה דינה שתבחן על פי הנתונים שהיו בפני המחליט בעת ההחלטה-ואיני רואה מקום לבחון היבט "הסטורי" זה, הרי עתה - משלמדנו ממכתבו של רע"ן דבל"א שמכסת כלי הרכב הצבאיים, המיועדים לצרכי הסתערבות, הושלמה ועומדת על המספר שנקבע בתקן, בודאי ובודאי שיש מקום לשוב ולבחון את סבירות ההחלטה. במצב דברים זה נראה באופן ברור שיש אלטרנטיבה לתקנה 115 הנדונה. כיון שכך - ראוי לבטל כליל את הנוהל ולהערך לתכנון מבצעים תוך שימוש ברכב מתוך מאגרי הצבא.

10. יצויין כי ביטול הנוהל אין בו כדי למנוע את תחולת הגנת "הצורך" או עשיית שימוש בתקנה 115 הנ"ל במקרים חריגים ובלתי צפויים, כשאין דרך אחרת לפעול אלא מתוך פגיעה ברכושו של הפרט. מאידך גיסא - רק ביטול הנוהל ירפא את הפגם של עשיית שימוש בלתי סביר ובלתי חוקי בתקנה האמורה.

11. נודע לי מפי אל"מ בן ארי כי בחודש פברואר ש.ז. הנהח שר הבטחון דאז לדאוג לכך שיפסק נוהל תפישת המכוניות ממקומיים. דומה שהגיע הזמן ליישם הנחיה זו ויפה שעה אחת קודם.

12. במיוחד ראוי הדבר עתה, משקיבלה הכנסת את חוק יסוד: כבוד האדם וחירותו. סעיף 11 לחוק היסוד קובע:

"כל רשות מרשויות השלטון חייבת לכבד את הזכויות שלפי חוק יסוד זה".
כיבוד זכות הקניין של הפרט הוא אחד מאבני הבסיס של חוק היסוד האמור.

13. ועוד אוסיף הערת מוסר השכל כואבת. ענינים שתחילתם בעצימת עיניים ובהתעלמות ממושכלות בסיסיים של שלטון חוק ותקינות פעולותיו של השלטון סופם בפריקת עול ובהפרת משמעת ואחריתם במחיר דמים. האבדן והכאב הם של כולנו.

ב ב ר כ ה ,

יהודית קרפ
המשנה ליועץ המשפטי לממשלה

העתק: שר המשפטים

שר הבטחון ✓

היועץ המשפטי לממשלה

ראש המטה הכללי, צה"ל

פרקליטת המדינה

אל"מ אחז בן ארי, רע"ן דבל"א

אלינוער מזוז, משרד המשפטים